

ՌԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. IX, No. 11, March 12, 1927

Հիւտ 9, Նո. 11, Մարտ 12, 1927

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

ԳՕՆՈՒՇՏՈՒՂԸՄԸՉ ԱԼԼԱՀ

Ալլահը պազը ճիհեթլերճէ պիլէպիլիյո-
րըզ, Անըն հայաթընըն պազը ճիհեթլերինի եա
շայապիլիյորըզ, լաքին աճէպա Անըն իլէ գօնու
շապիլիւր մի իզ: Ալլահ իլէ գօնուշմազ՝ Անա
տուա էթմէք վէ Անտէն իլհամ ալմազ տէմէք
տիր:

Նիհէլերին թէսավլուրընճա տուա թէլէ-
փաթիլի կիպի պիր շէյ տիր: Պազը ատէմլեր ու-
զազ պիր եէրտէ պուլունան տօսթլարընտան
կէօրիւլմէզ վասըթալարլա պու անտէ խապէր
ալըպ, անլերէ քէնտի Ֆիքըլէրինի իլհազ էտէ-
պիլտիքլէրինի խտտիա էտէրլէր: Ֆիքըտէն
Ֆիքըրէ էթէր վասըթասըլլա՝ մը եախօտ պիլմէ-
տիյիմիզ պաշգա պիր եօլ իլէ՝ մի, էֆքեար կի-
տէր կէլիր տէյու ինանըրլար: Տուալը տա պու
ճինս պիր միւլազաթ զանն էտէրլէր: Պու տիւն-
եա իւզէրինտէ քէնտի իսթիյաճընը իման իլէ
թազըրիր էտէն պիր քիմսէնին էֆքեար վէ ալ-
զուսը թէլսիզ թէլէկրաֆ կիպի Ալլահըն սէմա-
տա պուլունան թախթընա եէթիշիր վէ օրա-
տան աճայիպ վէ էսրարէնկիզ պիր թարիքլէ
ճէվապ միւլմինէ եէթիշիր: Վէ թէլէփաթիլի
հէր քէս իճրա էտէմէտիյի կիպի, հէր քէսին
տուասը տա ալնի սուրէթտէ վէ ալնի սիւրաթ-
լէ ճէվապլանըլմազ տէյու տիւշիւնիւրլէր:

Լաքին ազտէմքի միւլթալալարըմըզտան
կէօրտիւք քի Ալլահ պիլտէն ուզազ պիր եէրտէ
սաքին օլան պիր շախսիլէթ օլմայըպ, իլլա ճի-
հանըն հէր եէրինտէ վէ պիլզիմ հէր պիրիմիզ-

տէ Ֆաիլ օլարազ հազըր պուլունան պիր զաթ
օլտըզը հալտա, Ալլահ իլէ գօնուշմազ — ան-
տէն իլհամ ալըպ անա սէօյլէմէք — պիր թէ-
լէփաթիլի տէյիլ իլլա պիլզէ եազըն վէ պիլզտէ
սաքին օլան զաթ իլէ տօղրուտան միւլազաթ
էթմէք տիր:

Ալլահըն պիւթիւն ալէմտէ Փաալիյէթի՝
Անըն Փաիզ պիր Ֆիքըր օլտըզընը վէ ատէմտէ
Փաալիյէթի՝ պիր զաթ օլտըզընը կէօսթէրիյօր:
Չաթ օլան պիր վարըզ հէմ սէօյլէր հէմ տիր-
լէր: Ալլահ լալ վէ ախրազ պիր վարըզ տէյիլ
տիր: Անըն Փաալիյէթինի անլայան պիր զաթ
իշիւն 0 հէր եէրտէ սէօյլէյօր, չիշէյին հիւս-
նիւնտէ, թապիաթըն զախտէլէրինտէ, սէտա-
լարըն ահէնկինտէ, վիւճուտըն թէրքիպաթըն-
տա, Ալլահ ատէմէ սէօյլէր վէ տիլզաթ էտէն
ատէմ հէփ պուլնլարը անլար:

Քէզալիք ատէմ հէր նէրէտէ ճիհանըն մազ
սէտինի, եա պիննէֆս քէնտի մէվճուտիյէթի-
նին զայէսինի պուլմազա արզու էտիպ անը ա-
րար իսէ, օ պու Փիլիլիլէ Ալլահա սէօյլէր վէ
անտէն ճէվապ ալըրսա զանն օլուր: Իմտի քիմ
քի Ալլահտան էօյրէնմէք իսթէրսէ օ տուա է-
տէր վէ քիմ քի Ալլահտան էօյրէնիւրսէ օ իլհամ
զապուլ էտէր: Պինաէն ալէյհ քիմ քի, «Թա-
պիաթտա հազիզաթ պուլմազ իսթէրիմ», տէր
սէ իլմի միւլթալէա էտէն պիր թալէպէ տիր, վէ
թապիաթտա եէնի հազիզաթլար քէշֆ էտէն
քիմսէ ալիմ քէշաֆ տըր: Այնի ատէմ «Ալլա-
հըն Փաալիյէթինի անլամազ իսթէրիմ» տէրսէ,
տուա էտէն պիր միւլմին տիր, «Ալլահըն Փաա-
լիյէթինի կէօրիւյօրըմ» տէրսէ իլհամ զապուլ
էտէն պիր պասիր տիր:

Ալլահըն պէնտէ իշլէյէն պիր զաթ օլտըղը-
նը զապուլէ էտիպ տէ, նասըլ ատէմ օլաճաղըմը
օնտան սիւալ էտէրսէմ, տուա էթմիշ օլտըրըմ:
Նասըլ ատէմ օլաճաղըմը, խոսուսա հայաթը-
մըն պիւհրան նօգթալարընտա հայաթըմըն պա
նա վէ քեախնաթ թէշքիլաթընա ալազասընը
անլար իսէմ, Ալլահտան իլհամ զապուլէ էթմիշ
օլտըրըմ:

Պէօյլէճէ տուա վէ իլհամ, պէնտէ հաղըր
վէ ֆաիլ օլան վէ պէնիմ հայաթըմտա հիսսէ-
սի պուլունուպ պէնի ճիհան հայաթընա իշլի-
րաքա տալէթ էտէն Ջաթ իլէ շախսի միւլա-
զաթ տըր:

Պու նօգթա ի նազարտան տուա վէ իլհամ
հէր ատէմին վէ հէր ասըրն հայաթընա ալա-
զատար օլան պիր ալամէթ տիր: Տուա իշիւն
հէյթէլ եա քեահին զարուրի տէյիլ, իլհամ՝ ան-
ճագ Մուսէս եա Եսայի կիպի միւլթագ պիր
սընֆա ախտ տէյիլ տիր: Տուա հէր պիր բու-
հըն Ալլահա նազարէն թութաղըր վազիյէթ
տիր վէ իլհամ հէր ատէմին Ալլահա նազարէն
կէօրտիլիւ իտէալլար տըր:

Լաքին նիշիւն պաղը պասիրլէրի թէֆրիզ
էտիպ անլէրէ փէյղամպէրլէր թէսմիյէ էտէր
իլ:

Հայաթըմըղըն պիր ճիհէթի պիզիմ շախսի
մէվճուտիյէթիմիզլէ ալազատար, պիր ճիհէթի
իսէ պէշէրիյէթին հայաթընա ալազատար
տըր: Մէսէլա պէնիմ ճէսէտիմին սըհհէթի, եա
պէնիմ ալըվէրիշիմէ ալազատար օլան հազի-
զաթլար շախսըմճա էհէմիյէթի հաիզ տիր-
լէր:

Լաքին պէն աիլէմէ, միլլէթիմէ, պիւթիւն
պէշէրիյէթէ խըտմէթ էթմէք ֆուրսաթ վէ իզ-
թիտարընա տա մալիք իմ: Պէշէրիյէթին իհ-
թիյաճընըն մատտի եա մանէվի ճիհէթինճէ
պիր վազիֆէմ եա ֆուրսաթըմ օլտըր: Պինա-
էն ալէյհ պու ֆուրսաթլարըմը պուլտուղում
տէրէճէտէ իլհամ սահիպի իմ:

Պիր էտիսըն էլէքթրիք ալէմինին անախթա
ընը պուլուպ տիւնեայը էլէքթրիզլէ թէնվիր
վէ թէճհիզ էյլէտի: Պինաէն ալէյհ անա էլէք-
թրիք տէհասը տէնիլիր: Էկէր օ՝ «Ալլահըն քէ-
լամընը պիլմէմ» տէմէսէ տէ, պու էլէքթրիքտէ
Ալլահըն հուզըրընը տա հիսս էթսէ իտի, անա
էլէքթրիք փէյղամպէրի թէսմիյէ օլունուր ի-
տի: Եսայի պէշէրիյէթին հայաթընճա գուտ-
սիյէթ մէպտէսիւնի կէօրտիւ վէ պու պասարը

Ալլահտան ալտըղընը իտտիա էթտի: Պինաէն
ալէյհ Եսայի գուտսիյէթ փէյղամպէրի տիր:
Պիրի պէշէրիյէթ էօնիւնտէ մուսիգի ալէմի,
տիկէրի մաթէմաթիգի, պաշղասը ֆէլսէֆէ ա-
լէմինի, պիրի տէ ախլազի ալէմի աշար: Պուն-
լար Ալլահ իլէ միւլազաթլարընա վազըֆ օլ-
տըղլարը տէրէճէտէ փէյղամպէր ատտ օլու-
նուրլար, օլ ունսուրը իհմալ էտէրլէրսէ անճագ
տէհա եախօտ մուլթէրի եանի իճատ էտէնլէր
թէսմիյէ օլունուրլար:

Պու իլհամլար արասընտա պիրիսի վար
տըր քի անտէ կէրէք ֆէրտի հայաթըն կէրէք
պէշէրիյէթին հայաթընըն Ալլահ նօգթա ի նա-
զարընտան էն միւլթէմէլ թէֆաիլինի վէ էն է-
մին անախթարընը պուլուլօրըլ: Օլ հայաթ
Քրիստոսըն հայաթը տըր:

Վէ իշլէ ատէմլէրին հայաթլարընը պիրի
պիրինտէն թէֆրիզ էտէն վէ հայաթըմըղըն
ֆարզը միւտտէթլէրինի եէքտիկէրինտէն թէֆ
րիզ էտէն պէլլի պիր ունսուր պուրատա տըր:

Պիր քիմսէ նէ տիշարքի ալէմտէ նէ տէ
քէնտի հայաթընտա շախսի պիր Ալլահըն ֆա-
ալիյէթինի կէօրմէզ, վէ ալէմին մէնպաղը քէն-
տինէ սօղըու, քէնտիսի տէ անա նազարէն ախ-
րազ տըրլար, ճիհանտա գօնուլաճագ, իսթի-
շարէ էտէճէք պիրինի կէօրմէզ, օրատա քէն-
տիսի եալընը պիր շախսիյէթ տիր, կէօրտիւ-
լիւ տիկէր շախսլար անճագ քէնտիսի կիպի
մահտուտ շախսիյէթլէր տիր, անլէր տէ քէն-
տիսի կիպի ճահիլ, նիշէ տէֆա քէնտիսի կիպի
շաշգըն, պազէնտէ խախ շախսլար տըր, պէօյ-
լէլէր իշիւն հայաթ պիր չապա տըր: Պէօյլէք
պիր մուամմա տըր, հաթթա տայանըմագ պիր
պէլա տըր: Պէօյլէլէր տուա էթմէղլէր:

Պաշգա պիրիսի Ալլահը քէնտի հայաթընա
եազըն պուլուր, անըն իլէ գօնուլուր, լաքին
անճագ քէնտի տար, շախսի հայաթընա ալա-
զատար օլան մէսէլէլէր իշիւն անընյա գօնու-
լուր: Անտէն էթմէք իսթէր, սըհհէթ իսթէր,
սէրվէթ իսթէր: Ալլահ եալընը քէնտինին շախ
սի վէ պու զէմանի հայաթը իշիւն քէնտինտէ
եաշայօր տէյու զանն էտէր:

Պէօյլէլէր տուա էտէրլէր, լաքին անճագ
քէնտիլէրին քիւշիւք հայաթլարընը պէսլէմէք
իշիւն Ալլահ իլէ գօնուլուրլար: Պէօյլէլէր պաշ
զալարա խուսուսա Ալլահըն վասի փրօկրամը-
նա պիր խըտմէթ իֆա էտէմէզլէր:

Լաքին վար էօյլէլէր տախի, քի պիր միւ-

լէթ հայաթը իշխան, հաթթա պէշերիյէթին հայաթը իշխան տիւրքիւնիւրլէթ, վէ Ալլահ իլէ օլ մէսէլէլէր իշխան գօնուշուրլար: վէ օլ կէնիշ մանատա Ալլահտան իլհամլար ալըրլար: Պունլար պէշերիյէթին Միւրշիտլէրի ատտ օլուշուրլար:

Ալլահ սէնին իլէ գօնուշաճագ գատար սանա եագըն հաթթա սէնտէ օլտըղընը պիլիյօր մը սըն:

Ալլահ իլէ գօնուշո՞ւր մը սըն:

Ալլահ իլէ հայաթըն պէօյիւք մէսէլէլէրի իշխան գօնուշուլ հայաթընը կէնիշէնտիրիօր մի սին:

Ալլահ իլէ միւսահէպէ անախթարը օլան Քրիստոսըն իլհամընա վագը՞ֆ մը սըն:

Պիլինէն Ալլահ, եաշանըլան Ալլահ քէզալիք սէնին իշխան գօնուշաճագ Ալլահ մը տըր, Տօսթ օլան Ալլահ մը տըր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԷՕԼԻԻԼԷՐՏԷՆ ԳՐԵԱՄ ԷՏԷՆ ԿԵՆՃ

Վագթըլլէ Սէրքէշ վէ պիփէրվա Ալէն Փաուրը իսմինտէ պիր կէնճ, Փըսգը սէվիպ սալահտան իքրահ էյլէտիյի իշխան քէնտինի տօղրու թարիգէ իրշատ էյլէյէն տինտար վալիտէյ նինի թէրքլէ ուլլագ պիր տիյարա կիթտի: Սէնէլէրճէ սէֆիհանէ պիր էօմը կէշիրտիքտէն սօնրա Գլօնտալդտա գուհուր էթմիշ օլան ալթունը արամայա կիտէն էն իլք զաֆիլէլէրտէն պիրիսինէ իլթիհագ էտիպ զիյատէսիյլէ մագհարը մուվաֆֆագիյէթ օլմուշ իտի: Շիմտի մէրգում միլիօնէր օլարագ ավտէթ էտէր: Վէ զարիպ պիր մէճպուրիյէթլէ 20 սէնէ սօնրա քէնտինին իլք տէֆա նէֆէս ալըպ վէրտիյի գարիյէտէ պուլընըր: Օ՝ վալիտէյնինին սըհհէթտէ օլուպ օլմատըղընտան պիլիսպէր օլարագ տօս տօղրու էճտատընըն կէօմիլմէքտէ օլտուղու մէզարիսթանպա կիթտի: Օրատա պիր եէնի մէզար թաշընըն իւզէրինտէքի եագըլը օգուհագ իշխան էյլիտիյինտէ փէտէրինին իսմինի վէ «1884տէ վէֆաթ էթտի, նէ միւպարէք տիր օլ էմվաթ քի Րապպտա վէֆաթ էտէրլէր», տէյու օգուլունճա պու սէօղլէր անըն թա ճիյէրի-

նէ իշլէտի: Փէտէրի քէնտի պիրիճիք օղլունուն մուֆարագաթընտան թամմ պիր սէնէ սօնրա վէֆաթ էթմիշ վէ վալիտէսի եալընըզ գալմըշ իտի:

Տիկէր պիր մէզար թաշը իւզէրինէ էյլիպ «1902տէ վէֆաթ էյլէտի, Ալլահ տախի կէօղլէրինտէն հէր կէօղ եաշընը սիլէճէք տիր» իպարէսինի օգուտու:

Տէմէք քի վալիտէսի տահա եագընտա պէլքի տէ Փաղիր հալտէ վէֆաթ էթմիշ իտի: Ալէն Փաուրը կէօյէ քի իւզէրինտէն մէնֆուր պիր խայալ տէֆ էթմէք իւզրէ տօղրուլտու:

Լաքին աճէպա իւշիւնճիւ թաշ քիմին մէզար թաշը օլապիլիր իտի: Մէրգում եինէ օլ թաշըն իւզէրինտէքի իսմի տախի օգումայա էյլիլիպ օրատա քէնտի իսմինի օգուտու, «Ալէն Փաուրը, տօղմուշ 1866տա վէֆաթ էթմիշ... վալիտէսինին պիրիճիք օղլու, մէրգումէ տախի տուլ իտի, Դուկ. 7. 12»:

Պու թաշ քէնտինին թաշը իտի: Վալիտէսի քէնտինին ավտէթինտէն քիւլլիւյէն գաթի իւմիտ էթտիքտէն սօնրա մէզքիւր թաշը գօտուրմուշ իտի: Մէրգումըն խաթընա Նայինլի տուլ գարընըն հիքեայէսի կէլտի: Աճէպա վալիտէսի օլ սահիֆէլէրի նէ գատար տէֆա օգումուշ վէ ճիկէր փարէսինին իստէ օլունմասը իշիւն Ալլահա նիյաղ էյլէմիշ իտի: Պու տիւրքիւն կիւլէր խայըրաղ օղլանըն վիճտանընա տօղուշուպ անը ասըլ քէնտինին պօշ մէզարը եանընտա, վէ էլինի վալիտէսինին մէզար թաշընըն պաշ թարաֆընա գօմուշ օլտուղու հալտէ տիգ չէօքտիւրիւպ էօքիւր էօքիւր աղլաթտը: Վէ օ կէօղ եաշարը իսէ եէնի տօղուշ եաշարը օլտուլար:

Իշինտէ հիշ էօլիւ օլմայան պիր մէզար իշիւն սէշմիշ օլտուղու շու քէլամլարտա թէսէլլի պուլմուշ օլան շու վալիտէնին մուհապպէթինտէն, պու ճանըն էօլիւլէրտէն գըյամը վուգու պուլտը: Տուլ գարընըն օղլու մէզարտան եէնի ատէմ օլմուշ օլտուղու հալտէ ավտէթ էյլէտի, պու թէպտիլաթ պիր մէզար թաշընըն մէրմէրի վասիթասըլլէ սէօյլէյէն վալիտէ մուհապպէթինտէն նէշէթ էթմիշ իտիյինտէն պիր քիմսէնին խապէրի եօգ իտի:

Իմտի սիգ էյ զարպտա գէվգ ու սէֆայա տալըպ տա բուհանի հայաթլարընը իհմալ էյլէյէն շարգըն պաղընըն սէվկիւլիւ էվլատլարը: Սիգ տախի պիր կիւն չօգ տալէրլէրլէ վա-

Թանա ալտէթինիզտէ Ալէն Փառուզ կիպի վա-
լիտէյն մէզարը եանընտա թէվպէ հտէճէյինիզի
մէմուլ էթմէյինիզ: Զիրա անլէրտէն չօզլարը
Տէր Զօրուն պուղտա գուլուլարը իշինտէ, Սիւ-
րիա սահիլլէրինտէ, Կիլիկիա օվալարընտա, վէ
վաթան ճատտէլէրինտէ պիրէր կիւպրէ եղըն-
լարը օլտուղլարընա էմին օլունուզ: Էօյլէ իսէ
սէվկիլիւ դարիպ էվլատլարըմ պու պէնտի օ-
գուտուղունուզ անտէ օտանըզտա տիզ չէօքիւպ
էլինիզի վալիտէյնինիզին մէզարը եէրինէ
սանտալեանըզա սարըպ թէվպէ էյլէյինիզ: Օլա
քի աչա ի Բապպանի եէրինէ աղըզլարընա գում
տանէլէրի ալարազ մէրտանէ չէհիտ օլան վա-
լիտէյնինիզէ ախրէթտէ գավուչասընըզ:

ՕՍԱՆՆԱ Ս. ԱԲԵԼԵԱՆ

Քէսապ

ՇԻԳԱԿՕՏԱ ՔԻԼԻՍԷ ՕԾՈՒՄԸ

Փետր. 20տէ Շիգափօտա Հայ Առաքելա-
կան Եկեղեցի պինասընըն օծուլը խըտմէթի իճ
րա հտիւմիշ տիր: Պու քիլիսէնին հովիւի Արժ.
Վահան Քհնյ. Կիւլտալեան օլուպ, օրատա
պուլունտուղու պու պիր գաչ սէնէ զարֆընտա
մուվաֆֆադիյէթլէ իշէմիշ վէ պու քիլիսէ
պինասընը էլտէ էթմէյէ մուվաֆֆազ օլմուշ
տըր: Թախսիս խըտմէթինի Ս. Տիրայր արքե-
պիսկոպոս իճրա էյլէմիշ վէ պու միւնասէպէթ-
լէ Տէր Վահանա «Ծաղկեայ փիլոն» կիլմէքիւք
սէլահիյէթլինի վէրմիշ օլուպ Պրն. Տօնեան Թա-
րաֆընտան իհտա օլունմուշ օլան պէօյլէ պիր
փիլոնը քէնտինէ Թագալիմ էյլէմիշ տիր: Թախ-
սիս խըտմէթի էսնասընտա քիլիսէտէ պէօյիւք
պիր իզտիհամ հազըր պուլունմուշ վէ օլ միւ-
նասէպէթլէ քիլիսէ Փօնտընա եարտըմ էթմէլէ-
րի Թալէպ հտիլտիքտէ 2500 տօլար իանէ էյլէ-
միշլէր տիր: Տիրայր Սրբազան՝ «Արղարու-
թիւն եւ սրբութիւն» Թապիրլէրինի իյզան էթ-
տիքտէն սօնրա ճէմաաթը՝ սէմալի սրբութիւ-
նը կէօրէրէք Ալլահըն էվլատը վէ Մէլէքիւթ
Ուլլահըն վարիսլէրի օլմաղա տալէթ էյլէմիշ
տիր: Իւմիտ հտէր իզ քի Շիգափօ ճէմաաթը
սալթ օծեալ պիր եկեղեցիյէ մալիք օլմաղլէ
գանաաթ էթմէյիպ հէր Կիրակի օլ քիլիսէյի
տօլտուրմաղա վէ «օծեալ հայաթա» մալիք օլ-
մաղա սայ հտէճէլէր տիր:

ԱԹԻՆԱՏԱ ԿԻՐԱԿԻ ՄԷՔԹԷՊԼԵՐԻ

Աթինատաքի իւմ ի իւհհի մէքթէպի Իս-
թանպօլտան օրայա հիճրէթ էթմիշ պիր միւ-
հասէս տիր: Պու մուհաճիր մէքթէպիին շա-
կիրտլէրի Աթինատա վէ էթրաֆընտա իգամէթ
հտէն մուհաճիր չօնուղլար արասընտա Կիրակի
մէքթէպլէրի աչմը օլուպ անլէրէ Կիրակի
կիլիսէրինտէ տէրսլէր վէրիյօրլար:

Լիփազմատաքի մէքթէպտէ 6 մուալլիմ
125 շակիրտ, Գօգիւնիատա 7 մուալլիմ, 125 շա-
կիրտ, Տէրղուլթիտէ 15 մուալլիմ, 300 շակիրտ,
Սիւնկիւրիտէ 3 մուալլիմ 65 շակիրտ պուլուն-
մագտա տըր:

Պու մէքթէպլէր էվլէլա չատըրլար ալթըն
տա պաշլամը, լաքին չիմտի մէզքիւր մահալ-
լարտա եափըմը օլան քիլիսէ վէ մէքթէպ պի-
նալարընտա տէվամ էտիյօրլար: Սընֆլարըն
հէր պիրի պիր չիէք իսմի իլէ մալիւմ օլուպ
ճիւմէսինէ պիրտէն «Ձիէքլէր տէմէթի» Թէս-
միյէ օլունուլյօր:

Սընֆլարտա Քիթապ ը Մուգատտէստէն
տէրսլէր վէրիլիւր վէ Ամէրիգատան կէթիլիւ-
միշ Քիթապ ը Մուգատտէս րէսմէլէրի իլէ մատ-
տէլէր իյզան հտիլիւր:

Մէքթէպլէրէ կէլէն շակիրտլէրին նիշէսի
եալըն այազ եա նալին իլէ կէլիլլէր իսէ տէ
պու Փադիր հալլարընտա խայրը խըտմէթլէր
կէօրմէքտէն կէրի գալմաղլար:

Անլէրին «Զիյարէթ Գօմիթէլէրի» վար քի
մէքթէպէ կէլէմէյէնլէրի զիյարէթ հտէրլէր վէ
խասթախանէլէրէ կիտիպ թէրէնիւմ հտէրլէր
վէ խասթալարա չիէքլէր Թագալիմ հտէրլէր:
Արալարընտա Թօփլատըզլարը քիւչիւք իանէ-
լէրի Թէշքիլ էթտիլլէրի «Րիլիֆ Գօմիթէլէր»լէ
Փադիր չօնուղլարըն մէքթէպիյէսինէ սարֆ է-
տէրլէր: Կէլէն կիւն արգատաշլարընտան պի-
րիսի եաղմուր եէյիպ էլպիսէսինի ըսլաթմը
վէ պաշգա էսվապը պուլունմատըղը իշիւն մէք
թէպէ կէլէմէմիշ իտի, պու չօնուղլարտան պիր
գաչը անըն էվլինէ կիտիպ օ եաթագտա պէքլէր
իքէն անըն էլպիսէսինի գուրուլթմուշլար: Մէ-
նէ պաշընտա պազըլարը պիր սէփէթ փօրթու-
գալ վէ սաիր մէյվէլէր կէթիլիւպ անլէրի Փա-
գիր խանէլէրտէքի չօնուղլարա թէվգի էթմիշ-
լէր տիր:

Արասըրա պու մէքթէպլէր պիրիպիրլէրինէ
ներկայացուցիչլէր կէօնտէրէրէք եէքտիկէրի-
նի զիյարէթ հտէրլէր:

ձիւմէ մէքթէպէրտէ լիսան էրմէնիճէ տիր:

Պու մուհաճիր չոճուզար արասնտա պու մուհաճիր մէքթէպին թալէպէլէրինին կէօս-
թէրտիրի զայրէթ վէ մուհապպէթ ֆիլվազը շա
յան ը թագտիր տիր:

(Պրն. Գարանեանը մէքթուպընտան)

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՄՕՐՓԻՆ ԱՏԵԹԻ

Մօրֆին, աֆիյոն, էսրար, գօգայն վէ պու կիպի ուշուտըրը վէ պիր նէվ քէյֆ վէրիճի իլաճարը գուլլանմագ ատէթի պէշէրիյէթին էն պէօյիւք պէլարընտան պիրի տիր: Պու ա-
տէթ էվվէլէրի պաշըճա Զինտէ ճարի օլուպ Հինտիսթանտա եէթիչէն միլիօնլարճա տօլար-
ըք աֆիյոն օրա կէթիւրիւլէրէք սաթըլըր վէ միլիօնլարճա էհալի գէհիրլէնիր իտի: Մօր-
ֆին, Հէրօին, Գօգէին ճիւմէսի աֆիյոնտան չըգան թէրքիպլէր տիրլէր:

Պու ատէթ չիմտի տիւնեանըն փէք չօգ թա րաֆլարընա եայըմը օլուպ էվրօփա վէ Ամէ-
րիգա էհալիլէրի էրքէք վէ գատըն անը իսթի-
մալ էթմէքտէ տիրլէր: Մըսըր վէ Ամէրիգա պու երկտէն չօգ գահմէթ չէքիյօր: Հէր նէ
գատար հիւքիւմէթ չէտիտ գանուլար գօյմուշ վէ տօգթօրլարըն իսթիմալիւնի պիլէ թահտիտ
էթմիշ իսէ տէ գաշագըրըլըն էօնիւնիւ ալա-
մայօրլար:

Պազը քիմսէլէր պիր ալըր եա իլլէթ սէպէ պինտէն մօրֆինի պիր վագըթ գուլլանտը-
տան սօնրա օնա էսիր օլուպ արթըք թէրք է-
տէմէղլէր վէ կիթտիքճէ մըգտարը արթըրըպ
ազլա սըզմագ էօլլիւտէ վիճուտէ աղըզտան եա
չիրինկա իլէ ալապիլիյօրլար: Մօրֆինին ա-
տէթա էօլլիւսիւ կիւնտէ եարըմ պուզտայ ի-
քէն կիւնտէ 50-60-70 պուզտայ ալանլար չօգ
տըրլար:

Պու ատէթլէրէ միւլպթէյա օլանլար տաի-
մի սուրէթտէ սէրսէմ, իշթահսըզ, պէնզի սա-
րը, թագէթսիգ հալտա օլուպ էլլէրի ալազլա-
րը տիթէր վէ մօրֆինի եէթիշտիրմէզ իսէ հիչ
պիր իշ կէօրէմէզ հալա կէլիւ: Իլաճը ալտըգ-
տա պիրագ ճանլանըր, նէշէլէնիր, մուվագգաթ

վէ զայրի թապիի պիր գուվվէթ քէսպ էտէր,
լաքին թէգիյէ գաիլ օլուր: Պէօյլէլէրտէն մօր-
ֆինի քէստիրմէք տէյիլ եալընըզ կիւճ վէ միւմ
քինսիզ տիւր, իլլա զիյան տըր տաիւի, չիւնքի
օնսըզ եաշայամազլար:

Պու հալ թապիաթտա պուլուճան միւտա-
ֆաա գաիտէսի նէթիճէսի տիր: Վիճուտէ պիր
զէհր եա իլլէթ ճըրմը կիրէր իսէ գանտա օնու
թէլէֆ էտէճէք միլիօնլարճա քիւրրէճիքլէր հա
սըլ օլտուղու կիպի օ գէհիրի զիյանսըզ (չե-
ղոք) հալա գօյաճագ քիմիավի մատտէլէր հա-
սըլ օլույօր: Իմտի պու մատտէլէր մօրֆին ա-
լանլարըն գանընտա օ գատար չօղալմը օլու-
յօր քի շայտ օնլար գէհիրի օրտա պուլմազլար
իսէ քէնտի թէշտիրլէրի վիճուտտա պիր իհթի-
յաճ հասըլ էտիյօր վէ քէնտիլէրի ատէթա պիր
զէհր հալինտէ թէշտիր էտիյօրլար:

Պու իլլէթտէն գուրթուլմագ իչիւն չիմտի-
յէ գատար փէք չօգ իլաճար վէ վասըթալար
գուլլանըմը իտի, լաքին հիչ պիրի մուվաֆ-
ֆագ օլամամըլ տըր: Պէօյլէլէր խոուսուսի միւ-
էսսէսէ վէ խասթախանէլէրէ գօնուլուպ խու-
սուսի եէմէքլէր իլէ եալաշ եալաշ իլաճտան
քէստիրիլիլէր, լաքին եինէ ֆաիտէ էթմէյօր,
շայտ ազալթսա պիլէ թէքրար պաշլայօր:
Թէպապլէթտէ պու հալըն եանի պազը գէհրլէրէ
իւլթէթ օլուպ օլմատըղընը անլամագլըղըն չօգ
էհէմմիյէթի վար տըր, պիր քիմսէ մօրֆինէ
ալըշկան իսէ տօգթօր նաֆիլէ եէրտէ օնա րուպ
պուզտայ մօրֆին վէրիւ տուրուր վէ թէշտիր
էթմէզ: Ալգօհօլ, գօնեագ, պրանտի, հուիսքի
կիպի շէյլէր չօգ իլլէթլէրտէ եիւրէյի իշլէթմէք
վէ ճէվլէնը եանի հալաթ գուվվէթիւնի ար-
թըրմագ իչիւն էն միւլէսսիր իլաճ տըր: Յը-
րանսըզլար գօնեագա հայաթ սուլա տէրլէր,
քի պիրէր տիրհէմ էօլլիւ իլէ վէրիլիւ: Պազէն
պիրապէր օլարագ խասթայը թէհիլէքէյէ գօ-
րուզ, չիւնքի օ ատէմ ալըշմը օլուր, օնա պի-
րէր էքիշէր ֆինճան վէրմէզ իսէն թէհիլէքէյէ
տիւլէր:

Պէշէրիյէթ վէրէմ վէ գանսէրտէ օլտուղու
կիպի պու պէլանըն ալթընտա տաիւի ինլէմէք-
տէ իքէն պու տէֆա Ամէրիգատան պիր սէս չըգ
տը: Հարօվից իսմինտէ պիր քիմիակէր մօր-
ֆին միւլպթէլարընը պիր իլաճ չիրինկա է-
տէրէք սազալթտըղընը իլան էյլէտի:

Հարօվից ասլէն Վիէննալը օլուպ Ամէրի-
գայա կէլէլի 16 սէնէ օլմուշ տըր վէ պիր գաշ

սէնէտէն պէրրու թէճրիւպէ էյլէյէրէք էնճամ պիր թէրքիպ պուլմուշ վէ իսմինի Նարգոսան թէսմիյէ էյլէմիշ տիր:

Պու իլան իւզէրինէ տէհչէթլի պիր մու- խալէֆէթ պաշ կէօսթէրտի, պաշլըճա մուխա- լիֆլէր Նիւ Եորք էյալէթինին սըհհիյէ գոմիսէ րի, Մաթթիյա Նիգօլ, մահպուլար գոմիսէ- րի շէհրին սըհհիյէ գոմիսէրի Տր. Հէրրիս, Ա- մէրիգա թըպպիյէ վէ վիլայէթ թըպպիյէ շիր- քէթլէրի տիրլէր վէ հիւքիւմէթ վասըթասը ի- լէ րէսմէն օնուն իսթիմալի հասագ էտիլտի:

Նարգոսանըն լէհինէ տախի փէք գուլվէթ- լի պիր ճէրէյան վար տըր. Ամէրիգա թըպպ ճէմիյէթի սապըգ րէիսի Ալէքսանտր Լէմպէրթ Ամէրիգա էմրադը ասապիյէ ճէմիյէթի րէիսի Տօգտ. Ֆ. Թիլնէյ վէ պու թէճրիւպէլէրին իճ- րա օլունտուղու Ուէլֆէր խասթախանէսի միւ- տիրի Շլէթհ կիպի գաթլար օնուն մուվաֆֆադ օլտուղունու թաստըգ էտիյօրլար: Էնճամ հիւ- քիւմէթ խուսուսի պիր հիյէթ թային էտիպ թէճրիւպէլէր տէվամ էտիլմէքտէ, էհալի հէր թարաֆտան միւրաճաաթ էթմէքտէ վէ պէլլի պիր նէթիճէ ալամամագտա տըր, լաքին սէվի- նէճէք պիր խուսուս տըր քի մէսէլէյէ էհէմ- միյէթ վէրիլմիշ օլուպ լէհ հա ալէյհինէ պիր գարար վէրիլէճէք տիր:

Հօրօվիցին սէօղիւնէ կէօրէ պու իլաճ պիր նէվ քիմիալի թէրքիպ իմիշ քի գանա իյնէ իլէ շիրինկա էտիլէճէք վէ 8-10 շիրինկա քեաֆի կէ լիյօր իմիշ: Իլաճ փաքէթլէր իշինտէ տօգթօր- լարա սաթլըճադ: Պիր քիմսէնին շիֆասը ի- շիւն 25տէն 40 տօլար գատար մասրաֆ օլու- յօր իմիշ: Փիթսպուրկտա Սր. Ֆրանսիս խաս- թախանէսի րէսմէն գապուլ էտիպ գուլլանը- յօր:

Ուէլֆէր ատասընտաքի օլան թէճրիւպէ- լէրտէն պաղըլարընը պուրատա զիքը էտիպ՝ պու մուհիմ քէշֆ իշիւն մէրադ էտէն տօսթլա րըմըգա պիրադ տահա պէքլէմէլէրինի թավսի- յէ էյլէրիդ:

1. Պիր գըզ 19 հաշընտա, 2 սէնէտէն պէր- րու մօրֆին, գօգային վէ հէրօյին գուլլանըր վէ օրտա պուրտա տանս էտէր իքէն ալըր իմիշ, փօլիսլէր հազալայըպ կէթիւրմիշլէր, թէտալի պաշլատըգտա իքի կիւն միտէսի պուլանմը, շիմտի «2օգ րահաթ իմ վէ արթըգ գուլլանմադ արղուճ Եօգ» տէյօր:

2. 29 հաշընտա գարը, 6 ունվար 16տա կէլ-

միշ, հէր կիւն 56 պուղտայ հէրօին Եուտար ի- միշ, շիմտի աղըրլըզը, գուլվէթի արթմըշ րա հաթ իմ տէյօր: Էվվէլճէ սէքիդ տէֆա թուլթու- լուպ խասթախանէյէ գօնուլմուշ իմիշ:

3. 41 հաշընտա, գատըն, թէրդի, 25 սէնէ- տիր հէր շէշիտինի գուլլանմը, պիր տէֆա սէր խօշ փէնճէրէտէն աթլամըշ իքի այաղը գըրըլ- մըշ, հէր թէտալիյի գուլլանմը: «Պէն վէ օտա արգատաշլարըմ ահ պիր ազաճըգ, տէյու ազ- շամա գատար հալվարըր խիթ. շիմտի հիշ պիր արղու Եօգ» տէյօր:

4. 51 հաշընտա, Նիւ Եորքը, էրքէք, 31 սէնէ տիր գուլլանըր, 3 շիրինկատան սօնրա է- փէյի խասթա օլմուշ, 8 կիւն սօնրա իշ իշլէմէ- յէ հաղըր իմիշ. 40 լիպրա աղըրլըզընա դամմ էթմիշ: «Նարգոսան պէնի Եէնի պիր ատէմ էյ- լէտի» տէյօր:

5. Էրքէք, 6 սէնէտիր մօրֆին գուլլանըյօր իմիշ, մահպուս, Նարգոսանտան իլք տէֆա գուլմուշ, իքի հաֆթա սօնրա րահաթ, վէ ար- գու Եօգ իմիշ:

6. Մարուֆ պիր տօգթօր, 15 սէնէտէն պէր րու մօրֆին վէ գօգային գուլլանըր, օն տէֆա խասթախանէլէրէ կէօթիւրիւլմիշ, ֆաիտէ օլ մամըշ, պու տէֆա Ուէլֆէր ատասընա կէօթիւ րիւտիւլիւնտէ օ գատար չօգ իլաճ ալմըշ իմիշ քի իքի կիւն պալղըն գալմըշ, իւշ հաֆթա թէ- տալիտէն սօնրա շիմտի հիշ պիր արղուսը Եօգ իմիշ:

Պու կիպի միսալար դայէթ չօգ նէշը օլուն մուշ տըր, իմիտ էտէպիլիլիդ քի պու քէշ- ֆիյաթ ինսանիյէթին աղըր պիր պէլասընը տա հա գալտըրաճադ տըր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԻՐԱՆԱ ՊԻՐ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԳ

Ա.

Աճէմիսթանա սօն Եօլմուլուղումուշ հազ- գընտա աճիղանէ Բահնիմայա գըռաճա պաղը մալիւմաթլար վէրէրէք գարիյուն ը քի- րամը պու թէճրիւպէլէրէ սէհիմտար գըլմադ իս թէտիք: Լաքին անլէր քի նէ Իրանը տըրլար, վէ նէ տէ Իրան հազգընտա պիր շէյ օգուլմադ իսթէրլէր, անլէրէ տէ թավսիյէ էտէճէյիմիդ Տօգթօր Նազգաշեանըն պէնտինի օգուլտուգ- տան սօնրա կաղէթայը աթաճադլարը Եէրէ Սիւ րիատաքի հա Եունանիսթանտաքի մուհաճիւր-

լէրիմիդէ անը եօլլամալարը տըր, զիրա Աճէ-
միսթանըն օլուպ օլմամասը հէր նէ գատար Ա-
ճէմլէր իչին մուհիմ իսէ տէ պիղիմ իչին մու-
հիմ օլան շէյ մուհաճիւրլէրիմիդին օլուպ օլմա-
մասը տըր:

Նիչէ սէնէլէրտէն պէրու պու տիյարա կէ-
մէմիշ օլտուղումըգտան անը թէքըրէն պիւր
զիյարէթ էյլէմէք արղումուղ նէթիճէսինտէ
պիւր գաչ այ տըր պու տիյարտա պուլունմադ-
տայըզ, տօղրուսընը իսթէրսէն պու ատէթի
քէնտիլէրինտէն, եանի Իրանիլէրտէն էօյրէն-
տիք, զիրա հէր պիւր Աճէմին էն զիյատէ արղու-
էյլէտիլ շէյ քէնտի մուգատտէս շէհրլէրինի,
Խօրասան, Գուճ, Պաղտատ վէ Մէքէէ կիպի
շէհրլէրի զիյարէթ էթմէք օլուպ, կիւնահլարը
մըզ խաֆիֆլէշիւր տէյու ինանըրլար, Պիզ տա-
խի տիւշիւնտիւք քի, էյէր աղիզ շէհրլէրէ տէյիլ
իսէ պէլքի օլ շէհրլէրէ եազըն օլան հէրլէրէ կի
տէպիլիւր իսէք, թէքմիլէն աղիզ օլմայաճադ ի-
սէք պիլէ հիշ տէյիլ էթէքլէրինէ թօգունարադ
պիւր տէրէճէ կիւնահլարմըզ խաֆիֆլէշիւր,
պու պէօյլէ օլուր եա օլմազ օ պաչգա մէսէլէ,
լաքին հիշ տէյիլ իսէ պիզ պէօյլէ տիւշիւն-
տիւք:

Եօլտա իլք տուրտուղումըզ շէհր Նարօյի
օլուպ պուրասը քէնտի մանէվի խարապիլէթի
իլէ էվրօփանըն էն մէշուր շէհրի իթիպարընը
գազանմը: վէլ հասըլ պու տա պիւր իթիպար
տըր: Բօմա պուրատան պէշ սաաթլըզ պիւր մէ-
սաֆէտէ պուլընըպ թապիի Փափըն օրատա պու
լունմասը իթիպարը իլէ աղիզ շէհր իսմի իլէ
տիւնեայա մալիւմ պիւր եէր տիւր:

Տօղրուսը տիւշիւնիւրիւմ քի տիւնեատա
գաչ կիւնահլար գալըյօր քի պու գատար ա-
ղիլէրէ իհթիյաճ պուլունսուն, անլէրի կիւ-
նահլարընտան գուրթարմազ իչին: Նէ պիլէ-
յիմ Գաթօլիք քիլիսէսի աղիլէր իլէ տօ-
լու, Աճէմիսթան աղիզ շէհրլէրլէ տօ-
լու, վէ պիւթիւն տիւնեա աղիլէրէ թախսիս օ-
լունմուշ, իպատէթիկեահլար իլէ տօլու, իմտի
իսլաա օլաճադ քի՞մ գալըյօր: Պաղէն աքսիսի
օլարադ տիւշիւնիւրիւմ քի աճէպա կիւնահ-
լարլար մը տըր քի սօն սօնունտա աղիլէրի
իսլաա էտէճէք տիւրլէր: Ունութմայալըմ քի է-
ֆէնտիմիզ քէնտի վազթընըն աղիլէրի օլան
Սադուկէթիլէրի վէ Փարիսեցիլէրի գամչըլա-
տըղը վազթթ քէնտիսի իլէ պէրապէր խաչլան-
մըզ օլան խըրսըզըն վէ ազաճա չըգմըզ օլան

կէօմրիւքճիւնիւն քէնտի իլէ պէրապէր գալմա
լարընը լալըզ կէօրտիւ: Լաքին պու զայէթ ճա
լիպ ի մէրադ օլան մէսէլէյի կազէթամըզըն մու-
հարիւրի օլան Փէյլիսօֆըմըզա պըրադարադ
պիզ քէնտի եօլճուլուղումըզ տէվամ էտէլիմ:

Նասըլ իսէ Բօմատա չօզ մէշղուլիլէթիմիզ
օլտուղունտան Փափա հազըլէթլէրինին էլինի
այազլարընը կիտիպ էօփմէյէ վէ քէնտիսի իլէ
պիւր ինթըրվիւ եափմադա վազթմըզ օլմատը,
պէլքի էլինի մի եա այազընը մը հանկըսընը
էօփէճէյիմիզի պիլսէ իտիք պիւր Ֆուրսաթ պու
լուր իտիք: Լաքին տահա Գաթօլիք օլմամըշ ի-
տիք վէ պիլէմէյօրտըզ: Օրատա պիւր վատ ալ-
տըք քի Գաթօլիք օլտուղումըգտա պու լութֆա
նախ օլաճաղըզ: Պիլմէմ պէօյլէ պիւր թէպտի-
լաթ տա պուլըն տէյէ՞ր մի:

Բօմա շէհրի պիւր չօզ զայէթ ճալիպ ի մէ-
րադ միւղէլիլէրի վէ պինալարը իլէ մէշուր
օլան պիւր շէհր տիւր: Պունլարըն արասընտա իքի
պինալար վար քի ասըրլարտան պէրու տիկէր
ճիւլէ պինալարտան այըլմըշ օլարադ էն եիւք
սէքտէ տուրմադտա տըրլար, պիւրի Գօլիսիւմ
վէ տիկէրի Սուրը Պետրոս քիլիսէսի տիւր: Էվ-
վէլքիսի պու տիւնեա իչին եափըլմըշ, տիկէրի
կէլէճէք իչին հազըրլանմադ մազսէտի իլէ,
պիւրիսի Խրիսթիանլըզըն տիւնեատան գալգմա-
սը վէ նապէտիտ օլմասը իչին եափըլմըշ, տի-
կէրի անըն պազի գալմասը վէ գուվվէթլէնմէ-
սի իչին եափըլմըշ: Բօմատա տիկէր կէօրտիւք
լէրին հէր շէյիտէ ունութսան պու իքի պինա-
լարը ասլա ունութամազ սըն, զիրա անլէր մատ
տի սուրէթտէ շէքլ ալմըշ օլուպ տիւնեայա ի-
լան էյլէմէքտէ տիւրլէր, պու իքի գուվվէթլէ-
րինտէ կէօրիւնմէզ օլան պիւր թարղտա տիւն-
եատա մէվճուտիլէթլէրինի: Աճէպա սօն սօ-
նունտա եըզըլաճադ պինա հանկըսը օլաճադ
տըր քիմ պիլէպիլիւր: Շիմտիլիք տիւշարտան պա
գարադ իքիսի տէ տահա ասըրլարճա տայանա-
ճադ կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի:

Թապիի Բօմա պաչգա գաչ եիւղլէրճէ քի-
լիսէլէր իլէ տօլու տըր, աճայիպ օլան նօզթա
Պօղոս վէ Պետրոսըն կէմիլէրի իւզէրինէ տէօ-
նիւյօր իտի: Պունլարըն գա՞չ վիւճիւտլէրի վար
իմիշ, տօսթումուղ Պատ. Փափազեանըն նազ-
լիլէթի տէֆա տէֆա խաթըրմըզա կէլտի. կէօ-
յա հէր եաչը տէյիլիւտիքճէ կէմիլէրի տախի
տէյիլիւր իմիշ:

Իմտի մատէմ քի արթըզ թիւրքիայը

Թիւրքերէն պրագըրորըզ, Ամէրիգայը Ամէրիգայը թա եիւզտէ եիւզ Ամէրիգայը օլմագ շարթընա վարընճայա գատար, Աճէմիսթան տա ոշյանըյոր տէյորլար, իմտի օնլարըն տա եազընտա Աճէմիսթան Աճէմլէր իչիւն տէմէսինէ իճթիմալիյէթ վար: Պիզտէ Բօմայը Բօմալըլարա պրագըզ եիւզիւմիւզիւ շարգա տօզրուլթտըզ:

Ալէքսանտրիա, Բօրթ Սաիտի վէ Պէյրուլթը սանքի կէօրտիւք կէօրմէտիւք, անճագ պիր գաշար սաաթ վազթըմըզ օլտու, լաքին Պէյրուլթտա պիրագ գալըզ Նիյր Իսթին որբանոցլարընտա 500 գատար գըզլարըն խալը տօզրուտուզլարըն կէօրմէք իսթէտիւք: Պէլլի իտի քի պուշլար իչի սէվտիւքիւրի իչիւն տէյիւ, սօն տէրէճէ մէճպուր օլտուզլարըն իչիւն իչլէմէքտէ իտիլէր: Պիրագ էվլէլ պուշլար 1000 գատար իմիչլէր, զանն էթմէյօրըմ քի պիր վազըթ սօնրա պուշլարըն հիչ պիրիսի պու իշտէ պուլուշաճագ: Արապ գըզլարըն զաթէն իչլէմէքլէր իմիչ:

Պէյրուլթ իչիւն պիր շէյ եազմագ արթըյէտիր, ճիւմլէյէ մալիւմ պիր շէհր: Հէր միլլէթ իլէ տօլու 285½ ճինս փարալարըն վար վէ պուշլարըն հէր պիրիսինն գըյմէթի կիւնտէ 5-8 տէֆա էնիպ չըգմագտա, նէ պիլէյիմ, պիր միւնասիպէթլէ օրանըն սարրաֆլարընն եէրի օլան պօրսայա կիրտիյիմտէ քէնտիմի պիր համամտա եա փօքըն էքըսչէյնմտէ իմ տէյու զանն էյլէտիմ, օլ գատար մուամէլէ օլմագտա իտի, շիմտիքի փամպուղըն պու գատար տիւչիւն պիր վազթընտա պուլուշույօր ըզ պէլքի օլ պօր սատա վէ պու պօրսատա օլան մուամէլէ հէման հէման պիրի պիրինէ միւնասվի օլտու: Օրատա տէյօրլար քի ինկիլիզլէր Փալէսթինէ կիթ տիլէր վէ պէրապէրլէրինճէ փարալը Եանուտիլէրէ կէօթիւրտիլէր, Յրանսըզլար իսէ Սիւրիւյա կէլտիլէր պէրապէրլէրինճէ էրմէնի մուհաճիլէրի կէթիւրտիլէր: Օրայա կիթմէմիզ պիր գապահաթ օլմուշ:

Պու շէհրտէ պուլուշան էրմէնիլէր խուսուսընտա զաթէն չօզ վազըթլար օրատա պուլուշան զէվաթ Թարաֆընտան պիլտիլիմիշ տիր: Շիմտի մուհաճիլէրին սայըսը 10,000 գատար օլուպ քիմ քի կիտէճէք պիր եէր եա վասիթա պուլապիլիւրսէ իլէ Փուրսաթ իլէ շէհրի պըրագըզ էճնէպի տիյարլարա կիթմէքտէ իմիչլէր, հաֆթա պէ հաֆթա: Լաքին զայէթ գըսսա պիր

վազթըմըզ օլտուզուշտան Պէյրուլթտա քէմիլէրին անճագ էյի տէնիլէնինն կէօրտիւք գըսմէն: Լաքին նէ՛ եաշանըլաճագ եէրլէր, նէ՛ փէրուշանիյէթ վէ Փագիլիւք, եինէ տէ տէտիլէր քի Պէյրուլթըն պիր չօզ տիլէնիլէրի արասընտա պիր թէք էրմէնի պուլուշմագ: Պու էյի, լաքին տիլէր թարաֆտան Արապլար տէյօրլար քի սէրիսօշ օլալար եա ալըզ պիրի պիրիլլէ մուշագալարըն օլտուզուշտա ալա պիրի պիրինէ վուրմագլար, էրմէնիլէրին իսէ վուրմատըզլարըն վազըթ ազ օլուր: Իմտի սէրիսօշ օլտուզլարըն վազըթլարտա նէ օլուր պիլմէյօրըմ քի, զաթէն տիւշարըտան հէր կիւն եէտիւքլէրիմիզ տայագ տըր:

ՀՐԱՆԴ Կ. ԹԵԼՖԵՆԱՆ

ԱԹԼԱՆԹԱ ՇԷՀՐԻ

Ա.

Աթլանթա հազընտա պիր շէյ տէմէքտէն՝ Ամէրիգա հազընտա շու ումումի մալիւմալարըն պիլմէք միւնասիպ օլուր զանն էտէրիմ: 6 միլիոն նուֆուտան զիյատէ սէքէնէսի օլան Նիւ Եօրք, 3 միլիոն սէքէնէսի պուլուշան Շիւզալօ, վէ իքիչէր միլիոն սէքէնէլէրի օլան Պուրուքլին վէ Յիլատէլֆիա, վէ պիրէր միլիոնլըզ Գըլիվլէնտ վէ Տիթրօյթ տիլտէ օլտուզուշտան, պիլթիւն Ամէրիգա պէօյլէ պիր թագըմ պէօյիւք շէհրլէրտէն իպարէթ տիր տէյու տիւչիւմէյէլիմ: Սահիս տիր քի պալատա գիքը էթտիյիմիզ ալթը պէօյիւք շէհրլէրտէն մատա իւշ ատէթ իւշէր ըուպ միլիոնլուք, օն ատէտ եարըմշար միլիոնլուք, վէ 45 ատէտ եիւզ պիլտէն տէօրտ եիւզ պիլնէ գատար նուֆուշու օլան շէհրլէր, վէ 71 ատէտ, էլլի պիլն իլէ եիւզ պիլն արասընտա օլան, վէ 620 ատէտ, օն պիլն իլէ էլլի պիլն արասընտա օլան շէհրլէր վար տըր: Պու գիքը էթտիյիմիզ շէհրլէրին ճիւմլէսի 755 ատէտ օլուպ՝ պիլթիւն Ամէրիգա էհալիսինն անճագ նըսֆը գատարընը շամիլ տիր. տիլէր նըսֆը իսէ՝ պիլն իլէ օն պիլն արասընտա սէքէնէսի (1000-10,000) օլան 6030 քիւչիւք շէհրլէրտէ վէ պիր թագըմ էթթիլիլէրտէ իզամէթ էտէրլէր: Տէմէք օլուր քի Ամէրիգանըն իամլէրի իլէ մուհարրէր քիւչիւք պէօյիւք ճիւմլէ շէհրլէրինն ատատը 6800 տըր: Էյէր պիր քիմսէ շու 116 միլիոն Ամէրիգա էհալիսին 20,000լիւք շէհր եափաճագ օլա 5800

չէ՛ր օլուր: Էվվէթ չիմտի Ամէրիգա Էհալիսի 116 միլիօն հիսապ օլունուլօր, վէ Ամէրիգա պայրաղը իւզէրինտէ օլան ելտըղա կէօրէ 48 սթէյթէ (վիլայէթ) Թագսիմ օլունմուշ տըր: Փագաթ 65 սէնէ Էվվէլ տախիլի մուհարէպէ պաշլամագտան անճագ 33 վիլայէթի վար իտի, քի անլէրտէն ճէնուպտա օլան օն պիրէ ճէնուպի վիլայէթլէր վէ շէմալտա օլանլարա Շէմալի վիլայէթլէր Թէսմիյէ օլունուր իտի: Էսիրիիք ախգ ու իթասընը նաիգ կէօրիւպ անտէ տէվամ էյոէն՝ ճէնուպտա օլան 11 վիլայէթլէր իտիլէր: Շէմալի 22 վիլայէթլէր իսէ «նաիգ տէյիլ տիր, պըրագըլմալը տըր» տէյօրլար իտի: Իշթէ տախիլի մուհարէպէնին պէլլի սէպէպլէրինտէն պիրի պու իտի:

Օլ զէման Ամէրիգանըն նուֆուս հիսապը շէօյլէ իտի: Ճէնուպի 11 վիլայէթլէրտէ օլան պէյաղլարըն սալըսը 8½ միլիօն, վէ էլլէրի ալ Թընտա օլան էսիր զինճիլէր տախի 4 միլիօն օլտուղու հալտէ՝ ճէման 12½ միլիօն նուֆուսա մալիք իտիլէր: Օլ վագըթ զուհուր էտէն տախիլի մուհարէպէտէ չաղճա միւսաիտ օլան հէր օն էրքէյին սէքիլի մուհարէպէյէ իշթիրաք էյլէմիշ իտի, վէ 22 շէմալի էյալէթլէրտէ օլանլար 19 միլիօն նուֆուգա մալիք օլուպ, անլէրտէն տախի հէր իքի ատէմին պիրի մուհարէպէյէ կիթմիշ իտի:

Տէմէք օլուր քի 65 սէնէ մուգատտէմ միւճ Թէմիէ ի Ամէրիգատա անճագ 31½ միլիօն էհալի վար իքէն չիմտի 116 միլիօն օլմուշ, Էանի պու ազ վագըթ զարֆընտա 3½ գաթտան զիյատէ արթմըշ տըր: Մէգըիւր միւտտէթտէ պէյաղլարըն իւշ պուշուգ գաթլանմալարը աճաիպ տէյիլ տիր: Զինքի սօն 65 սէնէ զարֆընտա 35 միլիօն նուֆուս պէյաղ քիմսէլէր տիր շարտան Ամէրիգայա հիճրէթ էյլէմիշ տիրլէր: Փագաթ շու զինճիլէրէ նէ՞ տէրսին: Էսարէթտէն ազատ օլտուղլարը վագըթ 4 միլիօն իքէն չիմտի 12 միլիօն գատար հիսապ օլունմագտա տըրլար:

Տախիլի մուհարէպէտէն Էվվէլ զինճիլէր էսիր հալինտէ մէգըիւր 11 ճէնուպի էյալէթլէր տէ պուլունուլօր իտիլէր, պէլքի օնտա պիրի տէ շէմալտա իտի: Շիմտի տախի մէգըիւր 12 միլիօն սիյահլարտան ազալլի 10 միլիօնու Էիւնէ ճէնուպի էյալէթլէրտէ Էաշալօրլար, վէ անճագ 2 միլիօն գատարը շէմալա տաղըլմըշ տըր Շէօյլէ քի շէմալի շէհրլէրտէ՝ հէր 30, 35 Էա

40 ատէմին պիրի զինճի իքէն, ճէնուպտա հէր 3, 4 ատէմին պիրի զինճի տիր:

Պու վագըթտա պիղիմ հագընտա մալիւմաթ վէրէճէյիմիզ Աթլանքա շէհրի, Ճօրնիա էյալէթինտէ օլուպ՝ 11 ճէնուպի էյալէթլէրին շէհրլէրի արասընտա Նիւ Օրլիյէնս միւսթէսնա օլարագ էն պէօյիւք շէհր տիր: Պու շէհր 19ընճը ասըն իպթիտալարընտա Թէէսի էտիլմիշ օլուպ, սիւրաթլա պէօյիւմէքտէ օլմուշ իսէ տէ տախիլի մուհարէպէ զէմանընտա պիր խարապա հիյէթինի ալմըշ, անտէն սօնրա Թէքրար պինա վէ Թահքիմ էտիլէրէք, սօն Էարըմ ասը զարֆընտա մէմլէքէթին ճէնուպ Թարաֆընըն գափուսը, վէ Թիճարէթ մէրքէգի հալինէ կէլմիշ տիր:

Աթլանթա՝ Ճօրնիա էյալէթինին մէրքէգի շէհրի օլուպ՝ 31 միւրէպպա միլ պիր արաղի իւզէրինտէ պինա օլունմուշ տըր: Սաթհը քեամիլէն տիւզ օլմատըղը կիպի կիւզէլ ճատտէլէր Էափմագըղա մանի օլանագ տէրէճէտէ տէրէ Թէփէ տախի տէյիլ տիր: Էօյլէ վիւրիւզլիւ օլմասը տահա կիւզէլ պիր շէհր օլմասընա խըտմէթ էյլէմիշ տիր: Շէհրին սէքէնէսի չիմտի րուպ միլիօն գատար իսէ տէ, էհալի քէնտի շէհրլէրինի պէօյիւթմէք վէ ճէնուպտա անը Թիճարէթ մէրքէգի վէ նամտար պիր շէհր գըլմագ իշիւն հէր ՓէտաքԷարըղը էթմէյէ հագըր կէօրինիլօրլար:

Իշթիրիյիմէ կէօրէ Էագընտա շէհրէ չիմտիքի իսթիապ էթտիյի գատար պիր արաղի տահա իլհագ վէ Թախսիա էտէրէք, օլ արաղի տախիլինտէ օլան վարօշլար տա պիրլէշտիյի հալտէ անը ազ վագըթ իշինտէ իքի գաթլամագ արզու վէ մէմիլինտէ տիրլէր: Իքի ալ Էվվէլ շէհրի րէքլամ էթմէք իշիւն սարֆ էթմէք իւզրէ պիր միլիօն տօլար ճէմ էյլէտիլէր:

Աթլանթանըն պէօյիւմէսի իշիւն Էափըլան պու ճիւմլէ ճէհտ ու զայրէթլէրտէն մատա ապ ու հալասը տախի պէօյիւմէսինէ Էարտըմ էտէն նէվտէն տիր, Թաթհիր վէ Թասֆիյէ օլունարագ 47,000 խանէլէրէ Թագսիմ օլունմուշ վէ հէր նէվ մուղիրը միգրօպտան արի օլան Թաթլը վէ սաղլամ սուլու՝ պու կիւն սէքէնէսի պիր պուշուգ գաթլանսա պիլէ անլէրէ քիֆայէթ էտէր տէրէճէտէ զանի տիր:

Հալասը.— Պու շէհր արզճա մէմլէքէթին զիյատէ ճէնուպունտա վէ պիղիմ կիլիկիանըն արզընտան խալլըճա աշաղտա իսէ տէ՝ տէնի-

պին սաթհընտան 1050 այազ երևաք օլմասը միւնասէպէթիլէ գըշը Կիլիկիայը անտըրանագ տէրէճէտէ միւլայիմ, եազը իսէ պիզիմ Ատանա վէ Մէրսինին եազընտան չօզ լաթիֆ տիր: Պէօյլէ օլմասընա պիր պէլլի սէպէպ տէ, Աթլանթատա Ատանատա օլտուղու կիպի Յուլիս իւքինտէն պաշայըպ ալլարճա եազմուրսըզըզ հիւքիւմ սիւրմէզ՝ իլլա հէր իւշ պէշ կիւնտէ պիր եազմուր եազարագ եազըն օլ գուրուտուճու վէ եազըճը հալասընը քիւլլիյէն թէպտիլէ տէր:

Աթլանթատա տէրէճէ ի հէրարէթ 35, 40-տան (Փարէնհայթ) աշաղը նատիրէն էնտիյի կիպի, եազտա տախի 85տէն եօզարը նատիրէն չըզար սէնէվի վասաթը 60 տըր:

Պու շէհրտէ հալա եափըմամըշ պիր թազըմ սօզազլար վար իսէ տէ, եափըմըշ սօզազլարըն պօյու 260 միլ տիր: Պու շէհրտէ թըրամ վայ իշլէրի Նիւ Եօրք վէ Պօթօնտա օլտուղու գատար մուլթաղամ տէյիլ իսէ տէ, եինէ 230 միլ մէսաֆէտէ թըրամվայլար կիտիպ կէլմէքտէ տիրլէր: Աթլանթանըն 1000 էյքըր (4000 տէնիւմ) եէր իսթիյապ էտէն 53 ատէտ միլլէթ պաղշէսի վէ օյուն եէրլէրի վէ պիրի սիյահլարա ախտ օլմագ իւզրէ եայգանմագ վէ եիւզմէք իշիւն 6 ատէտ կէօլլէրի վար տըր: 16 միլիօն տօլար սէրմայէսի պուլունան 20 պանքա, 3000տէն զիյատէ օտալարը պուլունան 24 հօթէլ, 15 սինէմա պինալարը, 15 ատէտ երևաք մէօհթէշէմ օֆիս պինալարը, 6,000 միւսթէմի իշիւն քեաֆի քանէփասը օլան Օտիթօրիլմ, 12 խասթախանէ, պիրի սիեհալարա ախտ օլմագ իւզրէ 8 շէօպէսի պուլունան Գարնիկէ քիւթիւպխանէսի, պիրի սիյահլարա վէ օլ պիրի չըմէնտըֆէր եօլճու վէ իշիլլէրիէն ախտ օլմագ իւզրէ, իքի շէօպէսի օլան Y.M.C.A. պինալարը, հէփ պունլար շէհրի թէզյին էթմէք իլէ պէրապէր, միւլթաճ սընըֆա պէօյիւք եարտըմլար իֆա էտէն վասիթալար տըրլար: Սալթ մէքքէզի հիւքիւմէթին (Ուօշինկիթըն) միւճըրիլլէրինէ ախտ, պիւթիւն մէմլէքէթտէ անճագ իւշ թանէ օլան հապսխանէլէրին պիրի տախի պուրատա տըր:

Շէհրին Փարզըլ թարաֆլարընտա պինա օլունմուշ իւշ սթասիօնլարտան կէճէ կիւնտիւզ եէվմիյէ 150 գաթար կիրիպ չըգմագտա տըր: Աթլանթանըն 16 միլ մէսաֆէ իլէ շէմալը շարգընտա էմալը նատիր օլան եէֆիարէ թաշտան պիր տաղ վար տըր, անը սօն տախիլի մուհա-

րէպէնին պիր էպէտի զիքրիյէթի հալինէ կէթիւմէք իւզրէ անըն շարգընտա օլան ամուտի սաթհընա քէնտի իւշ ճէնէրալլարընըն աթ իւզէրինտէ սանէմլէրինի թէքմիլ գապարթմա օլարագ գազտըրմագտա տըրլար: Շօլ մէշհուր միւպէշշիր Պիլի Սընտէյ կէշէն հաֆթա պուրատա իտի. իլք սէօյլէտիյի կիւն. «Օն սէնէ էվլէլ Աթլանթատա պուլունմուշ իմ. Փազաթ անը չիմտի չօզ Փարզըլ կէօրիւյօրում: Պու սօն օն սէնէտէ օ փէք չօզ թէրագգը էյլէմիշ տիր» տէյէրէք անը մէտհ ու սէնա էյլէմիշ տիր:

Աթլանթա շէհրի թալիմ ու թէրպիյէ վէ բուհանի հայաթ խուսուսուստա տախի զիքրէ շայան տըր. շէօյլէ քի էհալիսինին թալիմ ու թէրպիյէնին հիշ պիր շէօպէսի իշիւն խարիճէ կիթմէյէ իհթիյաճլարը եօզ տըր. չիւքի հէր տաիրէ իշիւն գանաթպախշ միւլէսսէպէլէրի օլուպ անլէրի սէնէ պէ սէնէ երևալէտէրէք էհալիյէ մուվաֆըզ հալա կէթիւմէքտէ տիրլէր:

Հիւքիւմէթին եախօտ շէհրին իտարէսինտէ օլան պիր չօզ իպթիտաի վիւսթա վէ 9 ատէտ ալի մէքթէպլէրինտէ, պիր ալթընճըսը սիյահլար օլմագ իւզրէ՝ 54,000 շայիրտ պուլունույօր: 1924տէ հիւքիւմէթ պու մէքթէպլէր իշիւն 5,500,000 տալէր վէրմիշ տիր: Մէքիւր ումումի մէքթէպլէրտէն մատա 42 ախէր միւհասէսէլէր տահա վար տըր, քի անլէրտէն պազըլարը խուսուսի վէ պազըլարը շախսի օլարագ ճիւլէսի տէ էհալինին թալիմ ու թէրպիյէսինէ խըտմէթ էտէր: Պու ճիւլէսինտէն Փազլա օլարագ պէշ գօլէճ վէ իւշ իւլ ի իլահի մէքթէպլէրինէ տախի մալիք տիրլէր: Պէօյլէճէ պիւթիւն մէմլէքէթտէ էմալը աղ եէրլէրտէ պուլունան քէֆնօլօնիտէն պաշայարագ ումումի պիգիմէս գօլէմլէրիմէ վարանա գատար թալիմ ու թէրպիյէնին հէր շէօպէսի մէվճուտ տըր: Պիւթիւն տիւնեատա սիյահլարա մախսուս էն պէօյիւք գալէճ վէ էն պէօյիւք իւլ ի իլահի մէքթէպլէրի տախի Աթլանթատա տըր: Վէ եինէ էմալը մէմլէքէթտէ աղ օլան Ափըրթիւնիթի Սգուլ նամ մէքթէպլէրի տախի վար տըր: Փիւհազիգէ Աթլանթա ճէնուպտա պիր մէարըֆ մէքքէզի տիր: Շէօյլէ քի Աթլանթատա մէարըֆտա կէրի գալան պիր քիմսէ հիշ պիր ճիհէթլէ մագուր օլմագ:

Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԼԻ

ԳՕԼՕՐԱՏՕ ՊԵՆՏԻ

Մ. Ամերիգանըն զարպընտա պէօյիւք պիր թէչէպպիւս վար տըր քի տիւնեանըն կէօրէ կէլ տիյի էն պէօյիւք միւհէնտիսլիք էսէրլէրինտէն պիրի օլաճազ տըր: Գօլօրատօ ըրմաղընըն էօնիւնէ պէօյիւք պիր պէնտ եափըպ օ եօլ իլէ սուլարը թօփլամազ վէ ալթը էյալէթի սուվար մազ թէչէպպիւսիւ տիւր: Պու ալթը էյալէթ օ տա զարպըն կէնիչ էյալէթլէրի օլուպ, Եօմինկ, Գօլօրատօ, Եուլթաչ, Գալիֆօրնիա, Նէվադա, Արիզօնա վէ Նիւ Մէքսիքօ էյալէթլէրի տիր:

Պու պէնտ եափըլըր իսէ սու 14,000 այազ եիւքսէլիքտէն էնէր իքէն ալթը միլիօն աթ գուվէթի հասըլ էտիպ այնի զէմանտա պիւթիւն շէհրլէրէ էլէքթրիք գուվէթի վէրէճէք քի օնլարը ըլըպ իլէ թէնվիր էտիպ՝ Փապրիգալարը իլէտէճէք տիր: Գայա տաղլարընտա Տէպլէր շէհրի իլէճէք սուլուըն ալմազ իլիւն 2 միլիօն մասարաֆ իլէ պիր թուիէլ եափըլըր, Լօս Անճէլէս տախի պօրուլար տիւքմէքտէ տիր:

Պու պէնտ 125 միլիօն տօլար մասարաֆ իլէ եափըլաճազ քի թապանտան եօգարըյա գաճար 700 այազ օլաճազ վէ ըրմաղըն սու սաթհընը 550 այազ տահա եօգարը գալտըրաճազ: Պու տիւնեատաքի պէնտլէրին էն եիւքսէյի օլաճազ տըր: Իտահօտա պիր պէնտ վար իմիչ քի 349 այազ իմիչ. Սփանիատաքի Գամարազա պէնտի 335 այազ իմիչ:

Պու պէնտ եափըլտըրգտա 85 միլ ուղոնլու զուճտա պիր կէօլ թուլթաճազ քի 26 միլիօն էյ ըրը արաղիյի պիր այազ գափլալաճազ գատար սու սաղլալաճազ տըր: Սէնէվի 16 միլիօն էյ ըրը արաղիյէ պիր այազ գալընլըղընտա սու վէրէպիլէճէք տիր: Պահարտա գարլար էրիյիպ տէ ըրմաղըն ճօշմասընտա կէլէն սէլէր պու պէնտ վասըթասը իլէ զապթ էտիլէճէք վէ հէմ սուտան իսթիֆատէ էտիլէճէք հէմ սէլին վէրտիյի խարապիլէթին էօնիւ ալընաճազ տըր:

Ըրմազ աչաղըտա Մէքսիքօ արաղիսինտէն կէշտիյի իլիւն հուտուտա եաղըն 60 այազ տէրինլիյինտէ պիր գանալ քէսիլէճէք քի սուլար Ամերիգա արաղիսինտէն կէշտին: 40 միլիօն պէնտին տիվարընը եափմազ իլիւն, 30 միլիօն գանալար իլիւն, 35 միլիօն մաքինա վէ էլէքթրըրիք գուվէթի գօյմազ իլիւն, 20 միլիօն սէ-

հիմլէրին Փաիդի վէ թէվդիի իլիւն սարֆ օլաճազ տըր. շիմտիյէ գատար միւհէնտիսլէրէ խարիթա վէ փլանընը հաղըրլաճազ իլիւն 2 միլիօն տօլար սարֆ օլմուչ տըր:

Շիմտիյէ գատար պու էյալէթլէրտէ պաղէն սէլ, պաղէն գօրաղըլ օլուր իմիչ, շիմտի սէլ օլաճալաճազ վէ եաղըն իսթէնիլտիյի գատար սու վէրիլէճէք տիր: 1924 սէնէսի գօրաղըլտան շիֆթիլէր 6 միլիօն տօլար գիյան չէք միլլէր տիր: Պու 6 էյալէթ սուվարըլըր իսէ 60 միլիօն էհալի տահա օրատա րահաթ եաչալաճազ տըր:

ՍԹԱՆՊՕԼ

Սթանպօլտա նէչը օլուճան ազչամ զաղէթասը շէօյլէ եաղըյօր. — «Պու կիւնլէրտէ Սթանպօլա պիր չօգ էճնէպի սէյեհալար կէլիյօր, լաքին պուճուր անճազ պաղը եէրլէրի կէօրմէք իլիւն կէլէն Փաղիթ թաղըմը տըր: էյլէնմէյէ վէ փարա սարֆ էթմէյէ կէլէն գէնկիլէր տէյիլ տիր: Սթանպօլը պէօյլէճէ քէյֆ վէ էյլէնճէ մահալի եափմազ տիւչիւնէնլէր վար, լաքին զափալը Սթանպօլ սիյահ տամլարը, նէմնաք եաղմուրը հափասը, չամուրլու սօգաղլարը, եարըսը եանմըլ խարապալարը իլէ կիւնտէլիք էքմէյինի չըգարմաղա չալըչան պիր էհալի իլէ զէվզ ու սէֆա մահալի օլմասը կիւլիւնէճէք պիր շէյ տիր: Մարմարանըն վէ Պօսֆօրըն կիւղէլլիյի մէսէլէսի տէ էսքիտի չօգ կէօրիլտիւ: Սթանպօլա կիրէն պիրի էթրաֆընա պաղար պաղմազ գաչմասը կէլիյօր, էվլէր եղըլմազտա, մահալլէրի սու պասմազտա տըր: Պիրինճի սընըֆ տէյու կէօսթէրտիյիմիզ հօթէլլէր օրատա տէօրտիւնճիւ պիլէ օլմազ: Եա պիլսէլէր քի սապահլարը իշտիքլէրի սիւտ իլլէթլի ինէքլէրին մէճէսինտէն ալընըյօր: Էճնէպիլէր պուրատա կէլիպ նէ՞ եափաճաղար: Շէհրին փէրուչանըղընը սէֆալէթինի՞ մի սէյր էտէճէքլէր: Պու շէհրի էյլէնճէ եէրի եափմազ իլիւն միլիօնլար լաղըմ քի պու տա քեաֆի տէյիլ, անլայըլ վէ ատէթլէրին թէպտիլի լաղըմ, պիղիմ գասալէթլի քիւրէր ի հալմաղա քէյֆ եաղըչմազ: Բէյֆ եէրի օլմազտան վազ կէչէլիմ տէ անը փէրուչանըղտան գուրթարալըմ

Իգտամ տախի այնի մէալտա եաղըյօր:

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

Աթիմատան

Աթիմատա «Սգուլ ալ Րիլիճըն» մէքթէպի-
նին միւստէթի խիթամա կէմիշ վէ իքինճի
միւստէթ փետր. 7տէ պաշլամը տըր: Ամէրի-
զանըն պէլի իլահիյաթ փրօֆէսորլարընտան
վէ Պըրգլի իլմիլահիյաթ մուալլիմէրինտէն
Տօգթ. Պըքէմ՝ էօնիւմիւզտէքի պիր ալ զար-
ֆընտա իլահիյաթ վէ Գրիսթիանլըղա տաիր
մուհիմ մէսէլէլէր հազգընտա եիրմի ատէտ
նութգ իրատ էտէճէք տիր: Պու նութգլար Սին
եըր սընֆըն ազալարը իշիւն նիզամի տէրս մա-
գամընտա թութուլանագ տըր: Գէզալիք Ապ-
րիլ ալը իլքինտէ՝ Օպէրլին Գօլէճի մուալլիմի
Տօգ. Պօզուըրթ հիքի հաֆթա մէքթէպտէ գա-
լըպ Գրիստոսըն շախսիյէթի հազգընտա պիր
գաշ լէքըր վէրէճէք տիր: Մէքթէպ՝ պու պէլ-
լի քիմսէլէրին գիյարէթ վէ եարտըմըն պէ-
յիւք պիր պախթիյարլըք վէ շայիրտլէր իշիւն
մուհիմ պիր Փուրսաթ ատտ էտէր: Պու սէնէ
ալթը շայիրտ մէզուլն օլանագ տըր. ալթըսը
տա էրմէնի տիր: **Լ. ԼԵՆՈՆԵԱՆ**

Պէյրուքտան

Պու պիր գաշ հաֆթա իշիւնտէ քէմիտէ
կիւզէլ պիր իշ պաշլատը: Պիր գաշ աշխար-
հահանլար խուսիսի ճէհտ էտէրէք՝ շիմտիյէ
գատար կիրակի կիւնիւ աշըլմագտա օլան 500
գատար էրմէնի թիւքեանլարընը գափաթտը-
տըլար: Րէիս ի բուհանիլէր տախի պու իշէ
թագվիյէթ վէրտիլէր: Թիւքեանճըբար տախի
չօգ մէմնուն օլույորլար:

Պուրտա սէվինէճէք պաշգա պիր խուսուս՝
իւշ յարանուանութիւնա ախտ բուհանի ալտ-
լէրին հաւեքաշխարաք իշէմէսի տիր: Ճիւմլէ
ազգային վէ բարեգործական իշէրտէ իթթի-
ֆագլէ իշէմէքտէ իգ: Օլ պապտէ կիւճիլիւ-
միւք եօգ տըր: Հայաստան իշիւն օլան հան-
գանակութիւն՝ իւշ հոգեւոր պետլէրին՝ իւշ
յարանուանութիւնլարտան ինթիսապ էյլէտի-
յի պիր հիյէթ վասըթասըլլէ իճրա օլունմուշ
տըր: Գէմիլէրտէ պաղը իսլահաթ եափմագ ի-
շիւն տախի պէրապէր տիւշիւնմէքտէ իգ:

Ե. ՀԱՏԻՏԵԱՆ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ամէրիգա հիւքիւմէթի Ձին սուլարընա 5
թօրփէտօ մուլրիպի տահա եօլլամը տըր: Ա-
մէրիգալըլար շիմտիլիք գարայա չըգմայարագ
միւտաֆաայա հաղըր պէքլէյէճէքլէր իտի,
լաքին իշին էհէմմիյէթինէ կէօրէ գարայա ա-
քէր չըգմը տըր:— Նիգարակուա ճիւմհիւրի-
յէթի րէիսի Մ. Ամէրիգայա միւրանաթ է-
տիպ օրատա գօնթըլ վէ համի վազիֆէսինի ի-
ֆա էթմէսինի րիճա էտիյօր: Նիգարակուա
անճագ Ամէրիգանըն մուհաֆազասը իլէ բա-
հաթ էտէճէք տիր տէյօր: Նիգարակուա ֆանա-
մա գանալընըն շէմալինտէ օլտըղը իշիւն Ամէրի
գա հիւքիւմէթի օրայա չօգ տիգգաթ էտիյօր:
— Փանամատա Ամէրիգա տօնանմասը վէ հալա
կէմիլէրի պիր մանօլրա եափաճագլար, պիր
թագըմը գանալա հիւճմ էտէճէք, պաշգա պիր
թագըմը միւտաֆաա էտէճէք տիր:— Մէքսիգօ
տա կազ եաղը իմթիյալարը իշիւն եափըլան
եէնի գանուլն Ամէրիգա իլէ միւնազաա սէպէ-
պի իտի: Պու տէֆա Սէնէյթին խարիճիյէ գօ-
մօսիօնը րէիսի Պօրա տօղրուտան Մէքսիգօ րէ-
իսի իլէ ալագայա կիրմիշ վէ թէլիւրաֆլար ա-
լըպ վէրմիշ տիր: Պու հարաքէթի հիւքիւմէթին
վազիֆէսինէ թէճալուզ սայըլըյօր:— Ամէրի-
գա գումփանիւլարընըն 380ի Մէքսիգօ գանու-
նընը գապուլ էթմիշ, անճագ 22սի րէտտ էտի-
յօր իմիշ: Մէքսիգօտա ասըլար՝ ֆաալիյէթի
արթըրըյօրլար, հէր թարաֆտա գանլը մուհա
րէպլէր վուզու պուլույօր իմիշ:

Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին Րուսիայա
եօլլատըղը շտիտ նօթա հաֆթանըն էն մու-
հիմ մէսէլէսի տիր: Նօթատա պահա օլունու-
յօր քի ինկիլիզլէրին էլինտէ գուվվէթլի իս-
պաթլար վար քի Րուսլար ինկիլիզլէր իլէ օլան
ահտնամէյէ գարչը տէվամի սուրէթտէ փրօ-
փահանտա եափըյօրլար: Ձէմպըրլէյն տէյօր
քի «Պիր հուտուտ վար քի օնտան էօթէ ինկի-
լիզլէր էֆքեարը ամմէսի իլէ օյնամագ թէհլի-
քէլի տիր»: Էյէր թամմ վագթը կէմիշ օլաա
ինկիլիզլէր շիմտիյէ գաթը ալագա էտէրլէր ի-
տի, լաքին պէլքի էհալինին ֆիքրինի պիրագ
տահա հաղըրլայանագ տըր: Ինկիլթէրա հիւ-
քիւմէթի պու Փուրսաթտան իսթիֆատէ իլէ
եէնի մէպուսան ինթիսապը եափաճագ տըր վէ
էհալի Րուս Պօլէվիգ թէհլիքէսինէ գարչը օ
գատար հիսսաա տըր քի մուհաֆազաքեարլար

պէշ սէնէ իշխուն մէվզի թէնմին էտէնէլէր տիր: Պու ինթիխապտա պէշ միլիոն դատունլար ընյ վէրէնէլ տիր:— Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի Գուլիսին թէքլիֆինէ եանի տէնիզ գուվլէթլէրինի թահտիտ էթմէք թէքլիֆինէ միւսաիտ ճէ վապ եօլլամը տըր: Անճագ պու թէշէպպիւստէքի կիւճլիւքլէրի զիքը էտիյօրլար: Ինթիխապտա Մ. Ամէրիգա, Ինկիլթէրա վէ ճափօնիա պիրիքտէ գօնուշաճագլար տըր: Ինկիլթէրանըն վէրտիլի ճէվապ փարլամէնթտէ թահսին օլունմուշ տըր: Ինկիլիզ միւսթէմլէքէլէրինին քեաֆֆէսի տախի մուվաֆադաթ էթմիշէր: Լաքին Ֆրանսա վէ Իթալիանըն ընտտ էթտիլի սէպէպտէն պու թէշէպպիւստէն մուվաֆֆագ օլաճաղընա չօգ իւմիտ եօգ տըր:— Լօրտ Բօգպէրի Թայմագ եաղտըղ պիր մէքթուպտա Լօրտ Ճօրճըն էլինտէ ազատահանլարըն փրօփականտա սը իշխուն պուլունան 2 միլիոն լիրա, 90 քիմսէյէ Լօրտլուգ եա ախէր ըրլթպէլէր վէրիլէրէք ալընմըշ փարա տըր տէյօր վէ պու պապտէ թահգիդաթ եափըլմասընը թալէպ էտիյօր: Ինկիլթէրատա 140 սաըլգատէլէր վար իմիշ քի շմէնտըֆէր, մատէն, վափօր իշի, պիրախա նէ վէ հօթէլ իշլէրինտէ պէօյիւք սէրմայէլէրի վար իմիշ: Պագը զաղէթալար 700 Լօրտլարըն տախի նասըլ օ ըրլթպէլի ալտըլարընը թահգիգ էթմէք թէքլիֆ էտիյօր:

Փուլնգարէնին Ամէրիգայա պօրճա մահսուպէն օն միլիոն տօլար վէրմէսի վէ Ամէրիգանըն դապուլը չօգ էյի թէնսիլ էթմիշ վէ Ֆրանսատա Փուլնգարէնին մէվզիլինի թահքիմ էթմիշ տիր: Էն աճը տիւշմէնլէրի պիլէ պու թէրթիպի պէյէնիյօրլարչ Ամէրիգա իսէ Ֆրանսանըն պօրճ վէրմէք վէ իգթիտարը տախիլնտէ վէրմէք մագսէտի վէ գարարը օլտուղունու կէօրէրէք տահա միւլայիմ պուլունաճաղընա չիւպհէ եօգ տըր: Ֆրանսըլար Ինկիլիզ Բուս միւսաիպէթինտէ պիր թէնլիքէ կէօրիւյօրլար: Պու սատէնէ պիր նօթա իլէ գալմայաճագ, Ֆրանսըլար Լէհիսթանը հէր նէ գատար թութույօր իտիլէր իսէ Ինկիլիզլէր օրայա սօղորու պիգայտ տուրույօր իտիլէր: չիմ տի իսէ Ինկիլիզ-Լէհիսթան միւսաիպէթի փէք սըզը վէ տօսթանէ օլմագտա տըր: Պու էլպէթտէ Բուսիայա գարշը պիր սիյասէթ տիր քի Ֆրանսըլար պուլտան մէմնուն տըրլար: Պագը զաղէթալար եաղըյօրլար քի Ուգրանիանըն Բուստան ալըրմասը վէ ազատ օլմասը իշխուն

պիր թէրթիպ վար տըր վէ Լէհիսթան պուլնա եարտըմ էտէնէք տիր: Ինկիլիզլէր տախի պէօյլէ պիր սըրատա Լէհիսթանա վէ Ուգրանիայա եարտըմ էտէնէք տիր: Թա քի Բուս Սօվիէթլէրի էլինտէն պէօյիւք պիր փարչասը գօփարըլսըն վէ պէօյլէնէ գաիֆլէնսին:— Ֆրանսա մէպուլան մէնլիսինտէ պիր թէքլիֆ կէթիւրտի քի Սիւրիանըն հիմայէսինի Ֆրանսա ճէմիլէթ ի Ագվամա թէքը էյլէսին: Պու թէքլիֆ 229 ընյէ գարշը 237 ընյ իլէ ընտտ օլունուպ միւլպահէսէյէ գօնուլմատը:

Իթալիա պաշ վէքիլի Մուհօլիլի Մօրնինկ Փօսթ մուսապիրինէ շէօյլէ սէօյլէմիշ տիր: «Կէօրիւյօրլար քի 20ինճի ասընը միլլէթլէրի թարիխին գարանլըգ վէ ֆէլաքէթլի տէվրինի եաշայաճագլար: 1914-19տա տիւնեայը խարապ էտէն հարպ էն սօնրաքի գանն էթմէյիլիլ: Պու փարլաք լաքին թէնլիքէլի թասալվլուրա սահիպ օլանլար չօգ տէյիլ տիր: Թարիլին ճիւմլէ հարպլարընը թարիլի հագիգաթլար իլէ թէֆսիլ էթմէլի իլ: Հարպը տիւնեատան գալտըրմագ միւմքիլիսիլ տիր: Պէօյիւք հարպտան սօնրա եինէ Լէհիսթան վէ Բուսիա, Եունան վէ Թիւրք արասընտա հարպ օլտու: Հարպա հաղըր օլմագ գապահաթ տէյիլ տիր: Եաշամագա աղմ էթմիշ պիր միլլէթ իշխուն նագիլյաթըն արթմասը շմէնտըֆէլ էլէքթրիք հէր պիր թէլագըր հարպա հաղըրլըգ տըր: Եինէ տէ միւմքին օլտուղու գատար հարպտան ուգագ օլմալը իլ:» Իթալիա հիւքիւմէթի տէնիզ գուվլէթլէրինի թահտիտ էտէմէյէնէն սէպէպ հալինտէ Սէրպիանըն Ֆրանսանըն եարտըմը իլէ տօնանմա եափմագտա իտիլինի վէ հարպտա քէն տինէ գարշը գուլլանաճաղընը զիքը էտիյօր:

Ալամանիատա ումումի էֆքեար չու տըր քի Ինկիլիզլէր Բուսիանըն զարպընտա վէ շէմալընտա պուլունան եէնի հիւքիւմէթլէր իլէ ահտնամէ եափմագ իւզրէ տիր: Պունլար Լիթուանիա, Էսթօնիա, Ֆինլանտիա վէ Լէհիսթան տըրլար: Պունուն նէթիւնէսինտէ հիշ տէյիլ Բուսլար Զինէ պէօյիւք մըգտարտա ասքէր սէվզ էտէմէյէնէլէր տիր: Պու հիւքիւմէթլէրէ մալիլէնէ եարտըմ օլաճագ: Զաթէն Ինկիլիզ էրքեան ը հարպլարընտան Տանցիկտէ կէօրիւլիւյօր իմիշ: Լէհիսթանտա վէ Լիթուանիատա Բուսիայա գարշը պիր ահտնամէ խապէրի թէք զիպ օլունույօր: Ալամանլար Ինկիլիզ Բուս մէսէլէսինտէ պիւսպիւթիւն պիթարաֆ գալ-

մաղա գարնար էյլէյօրլար: Բուսիայա գարա-
տան գօմշու օլմազ հասէպիլլէ չօզ մէնֆաաթ-
լարը օլտուղունու վէ Ինկիլթէրրա իլէ տախի
տօսթ կէչինմէք լազըմ իտիլինի ճիւմլէ զազէ-
թալար եազըյօրլար: Ինկիլիզ Բուս մուհարէ-
պէսի էվրօփայը թէհտիտ էտիյօր: Ինկիլիզլէ-
րին թէրթիպի իլէ Լիթուանիա վէ Լէհիսթան
Վիլնա շէհրի իչինն միւնազաալարընը հալլ էթ-
միլլէր: Լէհլէր Վիլնայը Լիթուանիայա վէր-
մէյէ րազի օլմուշլար, լաքին Բուսիա էվրօփա-
յա գարըն պիր թէհլիքէ օլտուգճա Լէհլէրին
ասքէրի իշղալը ալթընտա գալաճազ տըր:

Բուս թիճարէթի հարպտան էվլէլէքի հու-
տուտընա եազլաշմըշ տըր: Ամէրիկա ղէսմէն
թանըմայօր իսէ տէ թիճարէթտէ Ինկիլթէր-
րատան սօնրա կէլիյօր: Ալամանլար Բուս թի-
ճարէթինտէ իւչիննճիւ տիրլէր: Ալամանլար
եազընտա 300 միլիօն մարգ Բուսլարա գրէտի
աշտըլար, քի էվլէլէքի կիպի էն չօզ թիճարէթի
քէնտիրլէրի եափսըն: Քէրէնսքի 1917տէ Բուս
ինգիլապը լիտըրը վէ հիւքիւմէթ ղէիսի Ամէ-
րիկայա կէլմիշ տիր: Բուսիանըն ազատ օլմա-
սը իչինն չալըշաճազ իմիշ: Քէնտի իլէ կէօրիւ-
շէն զազէթա մուխապիրլէրինէ աթիտէքի պէ-
յանաթտա պուլունմուշ տըր: «Պօլշէվիզլիք
Բուսիանըն թէքմիլ սէրվէթ մէնպալարընը գու-
րութմուշ տըր: Էհալինին 100տէ 90ը օնա գար-
շը տըր վէ պիր կիւն ինգիլապ օլաճազ տըր:
Պու ինգիլապ եինէ քէօյլիւ վէ ամէլէ թազը-
մընտան պաշլայաճազ տըր: Օնլար տիւնեատէ
նէ օլույօր հաթթա Բուսիա նէ օլույօր պիլմէզ-
լէր. օրատա մաթպաա վէ սէօզ սէրպէսթիլի
եօզ տըր: Չարըլք ղէթիմի ասլա կէրի կէլմէ-
յէճէք: Պու չիմտիքի հալ պիլէ օնտան էյի տիր:
Ամէրիկատա Պօլշէվիզլէրին փրօփախանտաը-
նա գարշը իշլէմէյէ կէլտիմ. ումարըմ քի Ա-
մէրիկալըլար պիլէ եարտըմ էտէճէքլէր տիր:»
Քէրէնսքի Փարիզտէ պիր զազէթա նէշը էտի-
յօր վէ օնու Բուսիայա կիզլի եօլլար իլէ եօլ-
լայօր իմիշ: Բուս զազէթալարը Ինկիլիզ թէհ
տիտ նօթասը հազընտա եազըպ օնտա Բուս
հիւքիւմէթինին Ինկիլթէրրայա գարշը փրօ-
փախանտ եափտըղընը ինքեար էտիյօրլար:—
Թրօցքի՝ աղընտան պէրրու իլք տէֆա Մօսքօ-
վատա էհալի հուղուրընտա կէօրիւմիւշ վէ 15
տազիզէ ալգըշանմըշ տըր: Թրօցքի նութզ է-
տիպ «Ինկիլթէրրանըն իմփէրիալիզմի սօնու-
նա էրիյօր: Պիլ Չինտէ օլան էճնէպի միւտա-

իւէլէլէրինի Շանկհայ սուլարընտա պօղմազ իս
թէրիլ: Ինկիլթէրրա թազմա տիշլի պիր արս-
լան տըր, պու արսլան չիմտի կիւրլէյօր վէ եա
գօվուլմալը եա տա էօլտիւրիւմէլի տիր» տէ-
յօր:

Բուսմանիա թախթընա վասըլք մէսէլէսի
չօզ միւպահէսէյէ մուճիպ օլմուշ իտի: Ավէ-
րէսքօ վէ Պրիթիանօ Փարգըլը թազըմա աիտ օ-
լարազ միւճատէլէտէ իտիլէր: Էվլէլէճէ Փրէնս
Նիկօլա Պատրիարք վէ ալի մահքէմէնին ղէի-
սի թալին օլունմուշ իտի: Պրաթիանօ գրալիշա
Մարիյի վասը էթմէք իսթէյօր իտի: Շիմտի
իթթիֆազ հասըլ օլմուշ տըր, շէօյլէ քի գրա-
լիշա Մարի, Ավէրէսքօ վէ Պրաթիանօ վասի օ-
լաճազ թա քի փրէնս Միքայէլ պալիլ օլտուն:
Պու հալտէ հէր իքի Փըրգատան ատէմլէր գա-
պինէ թէշքիլ էտէպիլէճէքլէր տիր:

Մանաքիսքամտա զայէթ կէնիշ տաիրէտէ
պօլշէվիզ ֆէսատը թէշքիլաթը պուլունմուշ
տըր. 50 քիշի հապս էտիլմիշ: Պօլշէվիզ տիլ-
թաթօրլուղու էտէն Պէլլա Չանթօնըն պիրատէ
րի տախի մահպուսլարըն իչինտէ տիր: Մա-
ճարլար Բուսմանիա իտարէսի ալթընա գօնուլ-
մուշ Մաճար արազիսինտէքի էմլաքլար իչինն
թավիլաթ իսթէյօրլար: Պու մէսէլէ ձէմիյէթ ի
Ագվամտա հալլ օլունաճազ տըր:

Արնավուտլուգտա ասքէրի սէֆէրպէրլիք
իճրա օլունույօր, էվլէլէքիլէր սալը վէրիլմէ-
տէն 1905 սընըֆլարը սիւահ ալթընա ալընըյօր:
Իթալիա միւհէնտիսլէրի Արնավուտլուգտա շը-
մէնտըֆէրլէր եափմազ թէրթիպի իլէ մէշղու
տըրլար: Պու վազաալար Մէրպիատա պէօյիւք
էնտիշէյի մուճիպ օլույօր: Մէվսուգէն ալընան
խապէրլէրէ կէօրէ Ապրիլտէ Արնավուտլուգ-
տա պիր իսեան գուհուր էտէճէք վէ օ եօլ իլէ
Իթալիա ասքէրի գարայա չըգաճազ իմիշ: Պու
իսեան Արնավուտլուգ ղէիսի Ահմէտ Չօկու իլէ
Իթալիա արասընտա կիզլիճէ գարար վէրիլմիշ
տիր: Ահմէտ Չօկու էվլէլէճէ Սըրպլար իլէ տա
իւի պէօյլէ պիր հարաքէթ եափմըշ իմիշ: Էվ-
րօփատա պու հարաքէթլէր տէօրթ կէօզ իլէ
պէքլէնիյօր. հարպ օլուր իսէ եալընըզ Պալ-
գանլարա մը գալաճազ եօզսա ախէր եէրլէրէ
տէ պուլաշաճազ մը մալիւմ տէյիլ տիր:

Չինտէ պէօյիւք վէ գաթի օլան հարպ պաշ-
լաճազ իւզրէ տիր: Պու հարպ Շանկհայտան 30
միլ ուզագտա Սունքիանկ տէնիլէն մահալտէ
օլաճազ տըր: Հէր իքի թարաֆ շէմալ վէ ճէ-

նույն օրտուլարը օրա տօղրու թօփլանըյօր: Շէմալի օրտուլարըն գօմանտանըղը Մանչու-րիա տիգթաթօրը Զանկ 30 Լինէ թէսլիմ օլուն մուլ տըր: Ճէնուպտան 40 պին ասքէր զաթէն եէթիշմիշ տիր վէ 80 պին օլաճագ իմիշ: Ինկի-լիզլէր վէ էճնէպիլէր Շանկհայտա իսթիհքեամ լար եափըպ շէհրի էյիճէ թաճքիմ էյլէտիլէր, շէօյլէ քի պու օրտուլար շայէտ պիրի եա օլ-պիրի էճնէպիլէրին օլտուղու մահալլէրէ հիւճմ էտիպ օրատա պիր զիյան վէրմէք իսթէրլէրսէ Ինկիլիզ հաթթա Ամէրիգա ասքէրի վուրաճագ տըր: Շանկհայ պէլէտիլէ հիւքիմէթի վէ գօն-սօլօսլարըն թալէպի իւզէրինէ Ինկիլիզլէր 3000 ասքէր սիփէրլէրէ եէրլէշտիրտիլէր:

Թիւրք հիւքիւմէթիմիմ թէգքիրէսի իլէ 1921 տէ թաշրայա կիթմիշ օլան Հայլար, պէքեար զըզլար, վալիտէսի Թիւրքիտա օլան 18 եա-շընտան աշաղը օղլանլար կէրի Թիւրքիայա կիտէպիլիւրլէր իմիշ: Թիւրքիայա 80,000 եէնի Թիւրք մուհաճիր կէլէճէք իմիշ: 9,000ը Գըպ-րըստան, 15,000 Սիւրիտան, պագիսի Պուլ-զարիսթան վէ Սէրպիտան իմիշ:— Այնթապ-տա Աթմալը աշիրէթիլտէն պիր Քիւրա Պիւլ-պիւլ զատէ Ապտուլլահ խօճայը, Գարսը զա-տէ Սապրի էֆէնտիլի վէ պիր քիշի տահա գուրշուն իլէ էօլտիւրմիւլ տիւր: Գաթիլ տէր-տէսթ օլմուլ տըր:— Ատանատա եազընտա եան մըլ օլան Օրօզտի Պագ մաղաղասը Ատանատա էն կիւզէլ թիճարէթ մաղաղասը օլուպ՝ էրմէ-նի միլլէթիլին մալի իտի: Ատանա վաղաասըն-տան սօնրա օրատա եանմըլ օլան քիլիսէ վէ տիւքեանլար եէրինէ Օրօզ տի 1911տէ պիր պի-նա եափտըրտը 25 սէնէյէ գատար սէնէտէ 100 լիրա քիրա վէրէճէք վէ 25 սէնէ սօնրա միլլէ-թէ թէրք էտէճէք իտի: Եանկըն օլսա թէքրա-րէն եափտըրմաղա մէճպուր իտի: Պինայը եափմաղա Օրօզտի 15,000 լիրա մասրաֆ էթ-տի:— Էնգարէտէ էճնէպի օլարագ աթիտէքի միլլէթլէրտէն պուլընըյօր իմիշ վէ 659 Մա-ճար, 140 Պուլզար, 105 Ալաման, 83 Իթալիան, 79 Ավսթրիալը, 63 Չէխօսլօվագ, 49 Րուս, 76 Արնաւիւտ, 22 Րուս, 17 սըրպ, 13 Եունան, 10 Ինկիլիզ, 4 Ամէրիգալը, 2 Իսվիչէրալը իմիշ-լէր:— Սթանպօլ զաղէթալարը եազըյօր քի Սիւրիտա Հայլար կէօմրիւք գաչագըրըղը եա փըյօրլար: 70-80 աթըլ քէրպանլար Իսքէնտէ-րունտան ճարապուլուսա գատար իլլէյօր ի-միշ:— Սթանպօլտա Թօփալեան վէ Կիւպէնք-

եան խանլարը էմվալը մէթրուքէ տէյու էվգա-ֆա տէվը օլունմուլ տըր:— Էնկիւրիւտէն եա-զըլաղընա կէօրէ Մ. Ամէրիգա իլէ Թիւրքիա արասընտաքի ալագա թային օլունմուլ տըր: Թիճարէթ ահտնամէսի հազըրլանմըլ օլուպ իշ-լէր էվվէլէր կիպի տէվամ էտէճէք տիր: Ամէրի գա րէիսի պէօյլէ սըրալարտա քէնտի սէլահի-յէթիլին գուլլանապիլի իմիշ: Պու ահտնամէ եալընըլ թիճարէթ ալագասը տէյիլ սիյասի միւնասիպէթի տաիս շամիլ իմիշ: Իքի տէօվ-լէթլէրին թէպաալարը պէյն էլ միլլէլ հուգուգ-տան իսթիֆատէ էտէճէքլէր: Թարաֆէյն պի-լէր սէֆիր եօլլայաճագլար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Եունանիսթանտան եազըլըյօր քի իշիլիք օրատաքի զաղթականլարըն հալինի փէրուշան էյլէմէքտէ տիր: Հայաստանա կիթմէք իշի կիւն կիւնէ սիւրիւնիւյօր, կիտէնլէրտէ փէք մէմնուն տէյիլ. Տրանսա տաիս Հայլար իշիւն գափուլարընը գափամըլ տըր: Հայ Գօմմիւ-նիսթլէրին թարտը էմրի կէրի ալընմամըլ տըր. անճագ Նաւասարգեանըն իսմի չըգարըլմըլ տըր:— Սապըգ Իգմիտ Առաջնորդը Ստեփան-նոս եպս. Պուլզարիսթանա առաջնորդ թային օլունմուլ տըր:— Գալալատա 150 խանէ Հայ վար տըր. չօղու ամէլէ թագըմը քի թիւթիւն ֆապրիգալարընտա չալըշըրլար, պիր գաչ տա տիւքեանճը վէ օթօմօպիլիլէր վէ թիւթիւն թիւճարլարը վար տըր:— Սիվաղտա Ջարայա եազըն պիր եէրտէ Հայկ վարդանեան իսմիտէ պիր կէնճին պաշը էգիլմիշ վէ էօլիւ ճէսէտի պուլունմուլ տըր:— Գալալատա թաղական-լար փարա եօղլուղընտան մէքթէպ աշամայօր լար իմիշ: Օրատա պուլունան Ալաման միսիօ-նէր թէքլիֆ էտէր քի 27,000 տրախմիյէ պիր պինա իճար էթսին, վէ չօճուգլարըն մէքթէ-պիյէսինտէն էքսիլէնի տաիս թէմամլասըն չու շարթ իլէ քի միւտիրի Պատ. Եղիազարեան օ-յաճագ վէ Միս Եէնսէն տաիս իտարէտէ պուլ-լընճագ: Պուլըն էվվէլ թաղական գապուլ էտէր սօնրա րէտտ էտէր. չիմտի Տօգթ. Շվարց քէն-տիսի պիր մէքթէպ աշմըլ վէ 90 գըզ օղլան շա-յիրտ օղույօրլար: Մէքթէպ թէմամէն Հայկա-կան իմիշ, ազգային մէքթէպտէ իսէ պիր թէք օտատա 20 շայիրտ վարմըլ: Միս Եէնսէն 25 սէ

նէ տիր Խարբուրթ Թարաֆլարընտա պուլուն-
մուշ կիւզէլ էրմէնիճէ պիւր Խմիշ, վէ 150
տար գատընլարա դըզլարա Իշ վէրիւր Խմիշ, վէ
չօգ Էարտըմ էտէր Խմիշ:— Հայաստանըն հիւ-
քիւմէթ պանգասը, սօն իւշ այ զարֆընտա
2½ միլիօն տօլար հիսապ կէօսթէրմիշ տիր:
Հայաստանա սէնէվի 909,000 փուլ շէքէր վէ
450 պին փուլ ուն իտխալ օլույօր, այտա 7
վազօն գուճաշ վէ պէզ, 32 փուլ տէմիր սէ-
նէվի իտխալ օլույօր: Հայաստանըն իրաւա-
թը փէյնիր, օթ, արփա, գօնեազ, մէյվէ տիր:
Պէօյիւք պիր պուզ վէ պիրա Փապրիգասը Էա-
փըլմը տըր:— Պուլղար հիւքիւմէթի Սօֆիա-
նըն էրմէնի մէքթէպլէրի իշիւն մէարիֆ պիւտ-
ճէսինտէն սէնէվի 50 պին լէվա թախսիա էյլէ-
միշ տիր:— Իսքէնտէրուտա 1926տա 153 վէ-
լատէթ 76 վէֆիյաթ օլմուշ տըր: Օրատա 5500
Հայ վար տըր: Գըրըզ Խանտա 33 տօղան, 31
վէֆիյաթ օլմուշ տըր: Ճարապուլուտա 83 վէ-
լատէթ, 11 վէֆիյաթ օլմուշ տըր: Պէյրուլ վէ
Հալէպ քէմրէրինտէ Էաշայան Հայլարըն փէ-
րուշանլըզ վէ պիր թազըմ Էլլէթլէր Էլլէ թէ-
լէֆ օլմասը ճէմիյէթ ի Ազվամ Իշ պիւրօսը
Թարաֆընտան տիգզաթա ալընըպ պիր թէր-
թիպ տիւշիւնմիւշլէր տիր: շէօյլէ քի Պէյրուլ
քէմրինտէն պազըլարընա ճէնուպտա Պազէս-
թին հուտուտընտա Հալէպտէ իսէ տէնիզ գը-
յըսընա տօղրու պազը Էէրլէրտէ արազի վէրիպ
ուզուլն վազթ իճար իլէ սաքին էթտիրէճէթլէր
տիր: Պուլուն իշիւն 60 պին Ինկիլիզ լիւրասը
թէտարիք օլունաճազ: Ինկիլիզլէր 5000 լիւր
վէրմիշլէր, Լիպանան հիւքիւմէթի 2 միլիօն
Փրանզ թախսիա էթմիշ, Սիւրիա հիւքիւմէթի-
նին տէ վէրէճէյի Խմիտ էտիլիօր: Պուլ արազի
լէրտէ 15,000 առէմ սաքին օլապլիլէճէթ տիր:—
Փարիզտէ գաղթականլարըն մէրքէզի գօմօսի-
նը պիր իճթիմա ազտ էտիպ աթիտէքի մէսէ-
լէլէրի գարար էթմիշ տիր: 1. Վէսիգալար, քի
Հայլար մուհաճիր օլտուզուլունտան օնլարըն Էէ-
նիլէնմէսի վէ վէրիլի թալէպ օլունմասը, 2. Իշ-
սիզլէր մէսէլէսի քի իշ նազըրը թաշրատա իշ
վէրմէյէ վէ Էարտըմ էթմէյէ սէօզ վէրմիշ
տիր: 3. Թիւրքիատա գալան էմվալ վէ էմլաքը
մէթրուքէ: Ճէմիյէթ ի Ազվամ պուլ պապտէ
Հայլարըն հազգընը թաստըզ էթմէթլէ պէրա-
պէր Թիւրքիա Ճէմիյէթ ի Ազվամտա ազա օլ-
մատըզը իշիւն նէ՞ Էօլտա պուլ հազգը էլտէ է-
տէճէյիլի պիլմէյօր: Պուլ հիլէթէ Լ. Փաշալ-

Էան րիասէթ էտիյօր:— Հայաստան թըպպիյէ
տարէլֆինուլունտան իլք սէնէ 65, Էքինճի սէ-
նէ 64, էրթէսի սէնէլէր 46, 48, 35 տօգթօր
չըզմըշ: Ճէման 258 տիր: Հայաստան իլքթի-
աստ մէքթէպլինտէն չըզանլար 4 սէնէտէ 232
Հայիրտ, զըրաաթ մէքթէպլինի իթմամ էտէն-
լէր 299, սէնայի վէ Փինուլն տարէլֆինուլուն-
տան 235, իլմի թալիմ տարէլֆինուլուն 75, ճէ-
ման 1291 թալէպլէ չըզմըշ տըր: Տարէլֆինուլուն-
տա 117 մուլալիլէր վար իմիշ, 10ը փրօֆէ-
սօր, 7սի մուլալին, 7սի լապարաթօրիլէր միւ-
տիրի, պազիլէրի տէրս իսճալարը տըր:— Հա-
յաստանտա վիլայէթ մէրքէզլէրի իշիւն 7 վէ
քէօյլէր իշիւն 30 րէտիօ թէէսիս օլունմուշ
տըր:

ԶՈՒԱՐԹ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Միւլիլիֆի Տօգթ. Ա. Նազգաշեան

Հայճա լիսանտա 200 սահիֆէտէն իպարէթ
պուլ քիթապ դայէթ ճալիպ նազլիյէթլէր իլէ
տօլու տըր: Ֆէրրահ վէ շէն սաաթլար Էաշա-
մազ իշիւն օնու օգումազ լազըմ տըր: Ֆիլէթի
պիր տօլար, Բահնիւմայա Էախօտ քիթապըն
միւլիլիֆինէ միւրաճաաթ օլունա:

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Գօնուշտուղումըզ Ալլահ

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Էօլիլէրտէն Գըյամ Էտէն Կէնն

ՏԻԿԻՆ Օ. ԱԲԵԼԵԱՆ

Շիգալիտա Գիլիսէ Օճուլը

Աթիմատաֆի Կիրակի Մէֆթէպլէրի

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Մօրֆին Ատէթի

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Իրանա Պիր Եօնուլուզ

ՀՐԱՆԴ Կ. ԹԵԼՖԵԱՆ

Աթլանթա Շէհրի վեր. ԿԵՅԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԱԿ.—

Գօլօրատո Պէնտի

Իսթանպուլ

Մէֆթուպլարտան.— Աթիմա, Պէյրուք,

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—